

A „modern“ nő.

Harci riadóként hangzik a jelszó: jogot a nőnek! Értsünk alatta politikai jogot. Hadd verkedhessék, korteskedhessék ő is és hadd élvezze azokat az örömeiket, a melyeket a *hiuságának* eddig nélkülöznie kellett. Mert mi tagadás benne: nem hiszünk, hogy a hazának, melynek oly sok mindenre van szüksége, hogy boldogulhasson, leg-sürgősebb szüksége arra lenne, hogy a nő politikai jogokat gyakorolhasson; és nem hiszünk, hogy ezokat a nőket, a kik fennen lobogtatják a „feminizmus“ zászlaját, az a meggyőződés vezérelné, hogy a hazai politikában olyan nagy szükség lenne rájuk.

Igen, a magyar nő sokat tehet a hazáért, a közjó javára, de csak azzal, ha megmarad mindenekelőtt magyarnak, magyar asszonynak és magyar anyának, ki a hazáját szerető munkás, becsületos gyermekszereget nevel. És az idegenből ide tévedt, vagy ránk uszított apostoloktól nem tanulja meg azt, hogy „az asszony rabszolga“, hogy „az élete merő küzdelem a piszok ellen“ (bár az volna!), hogy „az anyaság mártírság“ stb. stb.

A magyar asszony soha sem volt rabszolga! Társa volt az urának, nemtője az otthonának, védő angyala a házi tüzhelyének és megbecsült tagja a társadalomnak. A kötelességeinek híven megfelelt mindenkoron s a jogaival nem sokat gondolt, és mert hogy soha sem érezte azok hiányát, bizonyos, hogy meg is voltak mindig.

A feministák szeretik mondani, hogy mindez csak néhány tudatlan maradi asszonynak a véleménye, a kik nem tudnak lépést tartani a kor követelményeivel. Hogy meggyőződünk róla, mennyiben van igazuk, fölvetettünk néhány kérdést és hozzá intéztük olyan magyar ur nőt, a kik mind számottevő tagjai a magyar társadalomnak. Alább közöljük a befolyt válaszokat; a kik irták, nagy részt a dolgozó nők táborába tartoznak, míg a másik rész a közjó javára fordítja munkásságát. Am lássák a Divat Ujság olvasói, mennyire „feminista“ a magyar asszony.

Kérdéseink a következők voltak:

— Milyen a modern nő?

— Milyennek kellene lennie?

— Miben különbözik a régítől?

— Boldogabb-e a modern nő?

— Mik a *kötelességei* a család, a társadalom és önmaga iránt, a mostanában oly sokat hangoztatott *jogokkal* szemben.

Mindenkit megkértünk, hogy a saját meggyőződése szerint feleljen és igaz örömeikre van a sok szép felelet, mely egyenkint és összesen is bizonyítékát adja a magyar nő fenkölt, elfogulatlan gondolkodásának, művelt lelkületének. Am szóljanak magokért a válaszok, a miket a kérdéseinkre kaptunk.

A modern nő kérdésével egyáltalában nem foglalkozom, mert eszmém a nők hivatásáról nem modernnek. Én a Penelopék és Kornéliák híve vagyok, és ez a mai feminista irány korszakában nem népszerű. Én a nőben a hitvest és az anyát magasztalom, s annál inkább becsülöm, minél inkább felel meg ezen kötelességeinek.

Dániel Ernőné báróné.

Kedves Asszonyom!

Mentsen engem föl a kérdésekre való feleletől. Ön ismer és tudja véleményemet a nők hivatásáról. — Művelt, jó családayak legyenek, és a közjóért mindegyikünk tegyen a képessége és belátása szerint.

Szívélyes üdvözléssel öszinte tisztelője

Ozv. gróf Batthyány Geizáné.

A faj- és honszeretet épp úgy jellemzi a modern magyar nőt, mint a régít.

A modern nő életföladata nehezebb, mint a régié, mert amaz nem csupán öre és védő angyala a családi tüzhely szentségének, de e mellett az élet nehéz küzdelmeiből is jut ki rész számára.

Strelisky S. felvétele.

Fekete posztóruha selyemcipkebluzszal, magyaros stíben.

Hogy milyennek kellene lennie a modern nőnek? Azt ez idő szerint még alig lehet megállapítani, mert a modern élet iránya, a lényesebb céljait tekintve, még kiforratlan.

Boldogabb-e a modern nő? Igen, mert lelki és érzelmi világa mellett szelleme képességét is értékesítheti, úgy a családja, mint a köz javára.

A modern nőnek, mint minden nőnek, egyaránt a gyöngédség és szeretet a kötelessége. A jogaikat is ezzel, nem pedig harccal kell megszerezniük; mert a valódi harcban csak a férfi győzhet.

Grúz Albertné.

„Régi asszony szépen otthon ült, világ nyelvére nem került“ mondja a költő, s a kik a régi jó idők poézisát zengik és visszasóhajtják, eszményként emelik ki a mult idők asszonyát, ki minden ízében, csupán csak asszony volt s női hivatásának betöltése képezte *egyedüli* élet-célját.

A modern nő lelkét másképp formálta a mai kor és modern nevelés. Tágabb látköre s bővebb tudása révén, gondolatvilága nem szorítkozhatik otthonának szűk keretébe; érdeklődése a külvilágra s a közügyekre is kiterjed; munkakörét és szórakozásait is, tágabb körben találja föl. A modern nő tehát kinőtt, kilépett ama költői passzivitásból, mely számára eddig föntartva

volt, de még nem érte el az aktív érvényesülés azon fokát, a melyre törekszik; de a melyet, sajnos, még egészen meg sem ért. Tehát, a modern nő átmeneti és fejlődési korszakot él; ennek tudható be jelenlegi tökéletlensége és a sok visszaesés és botlás, mi működésében észlelhető. Olykor sokat karol föl s felületos és kapkodó lesz; máskor messzelátó; távoleső dolgok után tör, míg közelálló baját, szükségletét — a min könnyen segíthetne — nem veszi tekintetbe.

A modern nő abban különbözik a régítől, hogy az, szűkebb látkörrrel bírván, csakis közelálló kötelességeit vette tekintetbe; ezeket komolyan vette, s többnyire jól teljesítette.

A modern nő akkor állana hivatásának magaslatán, ha bővebb tudása és tágabb látköre által szerzett lelki kincseit először a család, azután a közjó érdekében igyekezne érvényesíteni s távol állóbb teendőit csak akkor látná el, ha elsőrendű kötelességeinek már teljesen eleget tett.

A modern nő, átlag, kevésbé boldog a réginél, mert több fogalma és vágya van, ennél fogva több csalódás is éri; viszont gazdag lelki világában kárpótlást és vigaszt talál és ennek oltalma alatt függetlenítheti is magát — némileg, a külső körülmények sujtó hatásától.

A sokat hánytorgatott „jogok“ kérdését bizzuk az időre s reméljük, hogy oly idő hozza meg, mely rátermett elméket talál fogamatossá, s az új jogok által fokozott tetterejét a család, a haza s a társadalom javára fogja érvényesíteni!

Klauzál Gáborné.

I. A modern nő még nincs, csak lesz. A mostani csupán átmeneti lény és — tisztelet a kivételeknek, — mint minden átmeneti dolog, legyen az állapot vagy egyén — meglehetősen élvezhetetlen. A mai modern nő hasonlít a föl-szabadult rabszolgához: nem tudja, mit kezdjen a szabadságával és gyakran visszaél vele.

II. A modern nő a régítől testileg és lelkiileg különbözik és mindig jobban fog különbözni, mert látköre és életmódja teljesen megváltozott. A sport és testi gyakorlatok, a melyek előbb, mint az emancipáció jelei, perhorreszkálva voltak, a mai nő alakját ruganyosabbá tették s előnyösen fejlesztették. Ama nőalakok, kiknek hatalmas törzse és feje oly kellemetlen ellentétben volt a rudimentális alacsony lábszárakkal, hála Istennek már kiveszőfélben vannak. Ez által a női szépség megítélése is helyesebb alapokon nyugszik. A föntemlitett, főleg a régebben divott, az alakot kettészelő fűzők által, fejlődésükben visszamaradt és aránytalan alakok ma már nem tarthatnak igényt reá, hogy szépeknek tartassanak, bárminő csinos fej is ül formátlan testükön. Azt hiszem, alig van valaki, a ki észre nem vette volna, hogy az egészséges mozgást végző és sportokat űző mai leányok anyjuknál jó fejhosszal magasabbak, járásuk biztosabb, mozdulataik szebbek. Ez nemcsak külső előny, de jobban képesíti őket esetleg kenyérkereseti pályán való érvényesülésre.

III. Hogy boldogabb-e? Mindenesetre nem irigyli sem anyját, sem nagyanyját tompa meglegedettségéért, vagy esetleges csöndes, megadásteljes türelméért, mellyel a reája nehezű egyhangu kötelességeit teljesítette. De viszont épp oly kevésbé fogja a mai nőtől a jövő tökéletesedett modern asszonya megirigyelni üres lelki életét és haszontalan lázas társas tétlenségét, habár önválasztotta pályának és kötelességeinek felelősséges volta talán sok gondot és fáradságot fog neki okozni.

IV. A jövő asszonya, ha főleg nem kenyérkereső pályán lévő nőről beszélünk, csak a feleségről és anyáról kívánunk szólni, szintén másképp fogja fölfogni e téren kötelességeit. A diletantizmus a nőnek ebben a tulajdonképpeni hivatásába szintén meg fog szünni. A gyermeket és an-

Strelisky S. felvétele.

Divatos hosszú köpeny magyar stílusban.

nak lelki és testi nevelését nem szabad több erre a föladatára teljesen előkészítetlen anyákra bízni. Csak a már gyakran megpengetett eszmére kell utalni: a felnőtt leányok kötelező önkéntes éve, a gyermek- és betegápolás gyakorlására, a mely által az álszenteskedő ellentmondás is ki lesz küszöbölve, mely szerint a házasságra érett fiatal nőszemély, dacára annak, hogy ez az a férfiak által különösen hangoztatott „igazi hivatás”-uk, annak ma még teljes tudatlanságban mennek elébe.

V. A modern nőnek tág tér nyílik áldásdus tevékenységre egy a családban, mint azon kívül. A családban a pacifisztikus eszmék terjesztése, az állatszeretetre való szoktatás, képzőművészet termékeinek méltánylása és helyes izlés fejlesztése az ő föladata. Családi körén kívül a közegészség és közoktatás, a tudományban pedig a technika modern vívmányainak a háztartásban való alkalmas fölhasználása volna igen hasznos munkásságra alkalmas terep. Ha az asszonyok ugyanannyi időt fordítanak pl. a villamosságnak alkalmas gépezetekben való fölhasználására és fölhasználására, a súlyos házimunkákban pl. ablakmosás, nagymosás, szőnyegporolás stb., mint a mennyi időre szükségük van egy-egy újabb toalett kigondolására, hát elérnék azt, hogy sokat lendítenének nőtestvéreik kényelmén és szabadságán és hogy a legokosabb és legderékabb asszony diadalmaszkodhatna és érhetné el a férfiaktól méltányolva az egyenlőségi jogot, nem volna kénytelen, úgy mint most, helyét gyakran átengedni a csupán szebb és zseniálisan rafináltabb vetélytársnőnek.

Dárday Sándorné.

A régi asszony csak érezni tudott. A modern gondolkodik is.

A régi nő csak asszony volt. A modern — ember is akar lenni. A régi — csakis családjával törődött. A modern — megösmerte az emberiség nyomorának okait.

Hogy boldogabb-e a modern nő a réginél? Nem tudom, de nem is keresem. Az ember nem azért él, hogy boldog legyen, hanem, hogy fejlődjék és hogy segítse embertársait fejlődésükben, vagy legalább is ne akadályozza meg abban.

Othonában van leginkább alkalma a nőnek, hogy ezt a föladatát teljesítse. Ott valóban sokat tehet arra, hogy munkássága, gondoskodása és az adott jó példa által családjának és egész háznépének fejlődését előmozdítsa. Ezzel teszi a társadalomnak a legnagyobb szolgálatot.

De ezenkívül, a szerint, a mennyi ideje marad, és a mennyi hivatottsága van hozzá, kötelessége az emberiség nagy kérdéseivel is törődni. Ha pedig úgy találja, hogy a férfiak — a kike-re nagy kérdések elintézése most bizva van — azokkal nem gondolnak eléggé, vagy csak nagyon egyoldalú szempontokból ítéli meg, úgy a modern nő nem riasztatja el magát elavult előítéletek ál-

tal, hanem követeli ő is emberi jogait. És e jogait meg is fogja szerezni. És ha a modern nő olyan, a milyennek én képzelem, úgy majdan a jogait nem önző hatalmi és pártérdekek elintézésére, hanem az emberiség javára fogja fölhasználni.

Zipernowsky Károlyné.

Melyek a nők kötelességei a család, társadalom és önmaga iránt? Egészséges gyermekeket szülni, önfeláldozón és tisztult értelemmel nevelni éplelkű, igaz embereket belőlük, othonában tisztaságot, jólétet teremteni. Imádni pedig a divatárusné helyett a természetet és a művészetet. Ha pedig nem adatott meg neki, hogy hitves és anya lehessen, akkor állja meg helyét méltósággal és derűsen a meddő kötelességek mellett is, de mindenképp munkás életet éljen. A renyhe nő undok. A mi a jogokat illeti, — gondolom politikai jogokról van szó, — igaz, e téren vannak vizsáz állapotok, de a nők óriási többsége ma még éretlen. Mivel pedig hazánkban az érettek türelmetlensége éppen a Kristóffy-éra alatt kezdte meg az agitációt, egyelőre még semmi sem biztat, hogy a magyarság érdekében sürgetik a nők szavazati jogát. Ebben az országban pedig, a mi nem a magyarság érdekét szolgálja, mi címen nyerjen jogokat? Ha pedig a magyar nők politikailag érettek lesznek, a férfiak meg is fogják adni jogukat, mert a férfi mindig méltányosabb, mint a nő.

Markos Györgyné.

1. A modern nő — általános értelemben — abban a hitben tetszeleg önmagának, hogy új hivatása első sorban is: bilincseket törni és fölzsabadítani nemét a férfiak rabsága alól. Jogokat akar és megveti kötelességei közül mindazt, a mit reá a természet, mint nőre, Istennek rendeléséből, ráró. A modern, a jogokért küzdő nő — nyilván az okból, mert a sok tanulás s tudás kissé megzavarta agysejtjeit, — elkívánja a férfi szabadságát (még a szerelemben is) és sokkal inkább vágyja annak munkakörét, hogy ott vele versenyre kelve, ha csak lehet, legyőzze őt, semmint az anyaságot, a jó feleség eszöndes, zajtalan, munkás életét.

Nagyvilági értelemben pedig a modern nő, a maga tökéletességében, a legkellemesebb individium. Művelt, elegáns, fegyelmeztet. És pedig fegyelmeztet családi körén belül is, a mennyiben műveltsége mellett *esze* és *szíve* is van. Ész és szív nélkül azonban divatos, üres, léha, ideges, elégedetlen átok, a ki megtestesíti a legveszedelmesebb fajtát, az *unatkozó asszonyt*.

2. Hogy milyennek kellene lennie? Először is, másodsorban is és harmadszor is: *nőnek*. Durvaság, érdesség és közönségesség nélkülűnek. A ki soha se tesz semmit, a mit a női gyöngédséggel összeegyeztetni nem lehet; a ki a maga igaznak vélt jogait is lelki finomságával vivja ki. A modern nőnek egyesíteni kellene önmagában a régi magyar nagyasszonyok erényei mellett a mai nagyműveltségű, szélesebb látókörű nőnek minden képességét olyképpen, hogy az ne értékbeni *fogyatkozást*, hanem inkább tejjességet jelentene. A mának dolgozó asszonyai kettős kötelességgel kell hogy szembe nézzenek. De ezt ne úgy oldják meg, hogy nem bírván mind a kettőt — az egyiket, a melyben természetesebb hivatásuk kötelemét hordják, — fél uton eldobják maguktól.

3. Nem hiszem, hogy boldogabb legyen a modern nő, mint voltak a régiek. A régiek eszöndes, munkás élete tiszteletreméltó volt; a modern feministák ambíciójára kacagás a visszhang. A neveltségesség pedig, ha nem is öl, de boldoggá se tesz. A kikeknek pedig a munka — a mit családi körükön kívül végeznek — csak *eszköz* arra, hogy családjuk boldogságát szolgálják vele, éppen úgy tiszteletre méltóak maradtak, mint a régiek. Éppen oly értelemben *egész* emberek ők, mint voltak amazok, csak hogy több teherrel vállukon, nehezebben járják az élet utait.

4. A nő kötelességei: komolyan venni kötelességeit. De nem azt, a mit tulhajtott becsüvagyból magára szabott, hanem a másikat, a mely visszaadja a férjnek a szerető, boldogítani vágyó feleséget, a gyermeknek az anyát, a családnak a ház lelkét, a társadalomnak azt az egészséges, hasznos, nélkülözhetetlen egyéniséget, a ki az othon tiszta, romlatlan levegőjéből adja át gyermekeit az életnek. A ki *férfiúnak* neveli fiait, *nőnek* a leányait; munkára, önfentartásuk képességére, de akként, hogy a nőnél ebből lelki zürzavar ne támadjon, önállóságának tudata „jogok” képében fejébe ne szálljon s meg ne teremtsa a modern nő torzát: a *tulzó feministát*...

Gömbösné Galamb Margit.

1. A modern nő általában hiu és rest, bár szerencsére vannak kivételek is.

2. Azt hiszem a régi is ilyen volt, csak a korlátok illettek jobban hozzá, melyeket a család és a társadalom szabott meg.

3. A nőnek nagy műveltségűnek s nagyon jószívűnek kell lennie. De ha csak nagyon művelt és nem fog izléstelenségeket elkövetni, — ez pedig sokat mond — ha még ehhez szíve is van, *mindenben* el fogja találni a helyes középutat.

4. A derék, jóra való, modern nő okvetlenül boldogabb a réginél, mert a nagyobb műveltség csak fokozhatja a finom érzést és élvezőképességet mindenben. A modern nő, ki csak külsőségekben leli örömét, az elődjénél is boldogtalanabb.

5. Hogy mik a nő *kötelességei*? (Itt szerelem a modern jelzöt kihagyni.) Erre a kérdésre nehéz megfelelni, olyan sok és olyan kevés az, a mit tennie kell: Becsületes, őszinte igyekezet; munkaszeretés; családjá iránt önfeláldozó ragaszkodás; mélységes hazaszeretet.

6. A mostanában oly sokat hangoztatott jogokkal szembenállni nem tudok, s azt hiszem, hogy azok, a kik *kötelességeiket* jól fölfogva, azoknak eleget tesznek, a jogukat sem fogják kétségbevonni soha. Jogokat formálhatunk, azokért küzdünk is, de *mindenekelőtt* mutassuk meg, hogy tudunk a kötelességeinknek élni és a jogukat meg tudjuk becsülni. Új jogokat pedig ne a régi és új kötelesség fejében követeljük.

Istvánffy Gyuláné.

Milyen a modern nő? Elsősorban a divatnak rabja, mely rabság nem csak a nagy és kis kalapok, nagyon bő vagy nagyon szűk ruhák gondolkodás nélküli elfogadásából áll, hanem elsősorban az arisztokratikusnak vélt életmód és elvek elsajátításából; a külső etikett, mesterkéltesség, örökös pózolás gyakorlásából. Ez indítja őt még a *köz* iránt való dicséretes dolgozásra, sőt a jótékonykodásra is. Szóval mindent a külsőségekért áldoz és minél kevesebbet törődik egy a családdal, mint a társadalom komoly, vezetésre váró belső ügyeivel.

Miben különbözik a régitől? Abban, hogy az értékes régi szokásokat (mint a puritán erkölcsű családi élet, szorgalom, egyszerűség, szerénység stb.) elhagyta, az idejét mult elveket pedig (mint a minden téren való elfogultság, babona, a komoly tanulástól, tudástól és eszmehirdetéstől való borzalom stb.), mint ha még nagyobb mérvben gyakorolná. Szóval a nélkül, hogy a régiből a jót és örökbeesüt megtartotta volna, *konzeratív* alaptól indul ki és a nélkül, hogy a haladás eszméjéből az örök igazat tudná kiragadni, ama bizonyos *ál-utra tért haladást* szolgálja, mely haladás összetéveszti a szabadságot a *szabadsággal* és éppen az *erkölcsi haladást szolgáló munkát deklarálva maradinak* — vigszínházi premiérekhez és kabaré-előadásokhoz vezet!

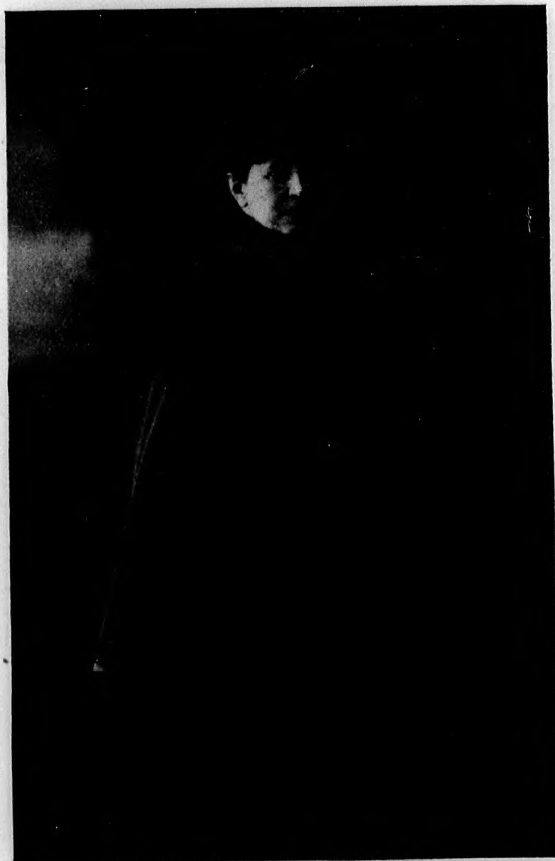

Strelisky S. felvétele

A köpeny háta.

Milyennek kellene lennie? Erkölcset építőnek, családban élőnek és a jövő nemzedéket nevelőnek. De ez utóbbihoz éppen úgy szükségeltetik az előtanulmányok, mint akármely kevésbé fontos foglalkozáshoz. Mert az anyai szeretet és jóindulat nem elég egy ilyen fontos misszióhoz, hanem okvetetlen tudás kell hozzá; még pedig nem csak a tudományok ismerete, hanem az ezek fölött gyakorolt magasabb kritika, mely egyedül szüli a nevelés művészetéhez szükséges szociális érzést. Ugyanis a jövő nemzedék számára is elsősorban erősebb szociális érzést kell biztosítani a mainál. Egyáltalában a modern nőnek minden tekintetben nevelő hatásának kellene lennie, hogy úgy egyszerű külső megjelenésében, mint törekvéseiben és eszméiben mindig magával hordja a tökéletesebb jövő képét.

Mik a kötelességei a család, a társadalom és önmaga iránt a mostanában oly sokat hangoztatott jogokkal szemben? Elsősorban eszmét és folyton csakis eszmét hirdetni egy a családban, mint a társadalmi életben és saját egyéniségével szemben. Nem hiába hitt annyira Spinoza — a nagy zsidó bölcse — a „gondolat” hatalmában; és nem hiába hirdeti az evangélium az „ige” megváltó erejét, mert valóban csakis ettől várhatunk mindent! Nekünk asszonyoknak pedig kétszerezsen kell az ígét hirdetni, nehogy úgy járjunk jövő jogainkkal, mint férfi munkatársaink a szabad sajtó jogával! Ime hova vezetett éretlen irodalmunkban a szabadság! Most már azt sem tudják, mit csináljanak a következményekkel! Ha szó, sőt büntetés nélkül hagyják a szabad sajtó „humoros” termékeit, megmételtyeztetik velük a jövő Magyarország szívét és lelkét; ha pedig egy-egy trágárság láttára és méltó fölháborodásban börtönbe viszik a modern „zsenit” — arcul ütik a szabadságnak tényleg szent fogalmát! De az igazság kedvéért hozzá kell tennem, hogy ha ma beeresztik a parlamentbe a nagykalapos zsúrhölgyeket — akkora visszaélések nem fordulhatnak elő, mint a milyen bűnös és megbocsáthatatlan lelkiismeretlenségek történnek mindennap a szabad sajtó szent nevében! De azért ismétlem, hogy ne csak a családban és a nagy társadalomban hirdessük a szabadsághoz megkövetelendő kötelességtudást és felelősségérzetet, hanem elsősorban asszonyaink számára is. Mert még ha nem is botránkoztatunk majd meg senkit jogaink gyakorlásával, mit használunk vele, ha azt a nagy erkölcsi fordulatot nem tudjuk általa megteremtteni, melyet éppen a magasabb erkölcsi képviselő anyák és feleségek befolyásától várunk! Isten ments, hogy e haladásból is csak a régi kötelességek elhanyagolását nyerjük a nélkül, hogy új eszmét plántálnánk a világba, és a helyett, hogy a többnyire szomorú erkölcsi állapotokat, pl. politikai téren is javítani tudnók, mi magunk is aklimatizálódnánk a méltatlan hanghoz és cselekedetekhez. Különbözik pedig én is úgy képzelem a nő eljövendő egyenrangusítását, mint Zichy

Strelisky S. felvétele.

Magyaros rövid kabát szőrmestőlával.

Aladár gróf; ugyanis, hogy ez elsősorban a családban és gyermekszobában hiven teljesített magasabb kötelességek, tehát a szociális nevelés gyönyörű jutalma legyen.

Szerintem még egy missziója van — egy a családban, mint a társadalomban — a modern és normális uton haladó nőnek! A mindjobban terjedő materializmussal és atheizmussal szemben — mely jó részben korunk lelkiismeretlen erkölcsi és irodalmi segíti elő — hitet prédikálni! Nem babonát termelő és szétválasztó felekezeti hitet, hanem a lélek egyesítő egyetemes vallását, mely fölvilágosított és tudományt szomjazó, de nem a cinizmusnak hódoló embereket nevel szegény hazánknak!

Perczelné Kozma Flóra.

Kedves Asszonyom!

Szives kérdésre a választ egész elfogulatlanul óhajtom megadni, dacára annak, hogy én hiva vagyok a nő régi szerepének a tüzhelynél. Hol maga körül egész világot teremthet, a mit tanult, értékesítheti férjével, gyermekeivel, egész környezetével szemben. Olyan szellemi magaslata emelheti egész házi körét, hová a munkában kifáradt férj örömmel tér meg és szórakozást, üdvöt lel.

Azonban itt a nagy kérdés, jut-e osztályrészüln mindenki az, hogy tüzhelyet teremthessen? Itt már előtérbe jön a modern női törekvés, mert az való igaz, hogy a mai szellemi műveltség, tanultság fokán álló nő nem elégedhet meg azzal, hogy otthon, vagy egész magányában, ha hazatér napi munkájából, visszasülyedjen a semmibe. Jogot kíván arra, hogy a társadalomnak számot tevő tagja legyen és igyekezik magának kört teremteni, pótolva azt, a mit a tüzhely megtagadott tőle.

Ezért a társulatoknak, egyesületeknek nagy létjogosultságuk van.

Ott közölheti eszméit, törekvéseit másokkal, mert a legrettenetesebb az emberi életben, ha nincs kivel megossza gondolatait, benyomásait, mert csak gondolatvilágban élni az meghasonlásra vezet a kedélyt; megbillenti a lelki egyensúlyt.

Jelenleg ezen gyors, majdnem mondhatni átmenet nélküli szellemi fejlődés, két erősen elválasztott csoportra osztja a nőket, kik nem tudják egymás törekvéseit megérteni. A régi szellemben nevelkedett nő nem tud a családi hagyományokkal szakítani, mert azt tartja, a női erény egyedül a házikörében teljesített kötelességből áll; a modern nő lekicsinyli azt és csak a szellemi munkát tartja tiszteletreméltónak. Egyiknek sincs igaza, mert a modern nőnek mind a két kiváló erényt tulajdonávé kell tennie, hogy a társadalomban, az élet küzdelmében versenyezve még a férfakkal is, a családban is megállja a helyét, akkor előttem fog állani az igazi, megtisztult modern nő, ki jogát önként kapja és nem kell kérészkolnia.

Szívvelyes üdvözlettel igaz hived

Gaal Jenőné.

Milyen a modern nő? Az asszony az a szép tükör, a melyikben százada legszebb arcát tükrözi.

Miben különbözik a régítől? A modern nő ugyanabban különbözik a régi nőtől, a miben a modern világ a régi világtól különbözik.

Milyennek kellene lennie? Másnak, mint a minő az a férfi, a kit szeret, mert ha hasonló lesz hozzá, — elveszti.

Boldogabb-e a modern nő a réginél? A modern nő boldogtalanabb, mint a régi, mert — megváltozott, míg a férfi változatlanul a régi maradt.

Mik a kötelességei a család, a társadalom és önmaga iránt a mostanában oly sokat hangoztatott jogokkal szemben? Az asszony első kötelessége, hogy asszony maradjon mindég, még az oly sokat hangoztatott jogokkal szemben is. Csak így érheti el célját. A férfi megtette a nőt istenasszonynak, rabszolgának, királynőnek és szentnek, de Embernek önmagának kell az asszonynak önmagát megtennie.

Tormay Cécile.

1. *Milyen a modern nő? Önálló a nézeteiben, habozó a tetteiben, merész a gondolataiban, félénk az érzéseiben; független akar lenni s a férfitől tanul és egy átmeneti kor ingadozásának minden jelét magán viseli.*

2. *Miben különbözik a régítől? Éppen*

Strelisky S. felvétele.

Menteszerű rövid kabát.

azokban az erősebb, értékesebb nézetekben, gondolatokban, akarásban; alapjában Éva maradt.

3. *Milyennek kellene lennie? Nem lehet más, mint a milyen, hiába is akarná.*

4. *Boldogabb-e? Ha a boldogságnál, mint rendesen, szerelmi boldogságra gondolunk, az éppen olyan egyéni ma, mint régen; fő az, hogy Juliska megkapja Jancsiját. Ettől eltekintve: boldogabb, mint régen, mert több lehetősége van rá; ha Jancsi hűtlen lesz, ott van előtte az egész világ, — a régi asszonynak semmi sem maradt.*

5. *Kötelességei? Több volna, mint a régi asszonynak, de azt még meg kell tanulnia. A családban tudatosan legyen az, a mi a régi asszony ösztönszerűen volt; a társadalomba mint emberi érték illeszkedjék bele, a nélkül, hogy egyéniségét elveszítene és hiuságát előtérbe tolná; önmagával szemben: emberi és asszonyi mivoltának legszabadabb kifejlésére kell igyekeznie, lelkileg és testileg; de ez már, látom, a jogok körébe is belevág, így hát ezt a kérdést jobb felelet nélkül hagyni.*

Ritók Emma.

I. *Milyen a modern nő? A modern nő mindenekelőtt idegei befolyása alatt él, gondolkodik és cselekszik. Ebből következik, hogy talán megfontoltabb és kevésbé ideges egyének ítélete előtt nem mindig állhatnak meg cselekedetei és gondolkodásmódja.*

II. *Milyennek kellene lennie? Intelligensnek, jónak, könyörületosnak.*

III. *Miben különbözik a régítől? Főleg világnézetében. A modern nő érzi és tudja, hogy lehet valaki jó feleség, jó anya akkor is, ha egész lénye és gondolkodása nemcsak az ő saját kis szűk világát tartja a mindenségnek, de érdeklődik minden iránt, a mi jó és szép; de a komoly élet — a külvilág — nyomorúsága iránt is. Segít, a hol tud szóval és tettel.*

IV. *Boldogabb-e a modern nő a réginél? Bevallom, hogy e kérdésre nem tudok felelni. Annyira modernnek érzem magamat, hogy bele se tudom képzelni magam a régi nő érzelmvilágába!*

V. *Mik a kötelességei a család, a társadalom és önmaga iránt a mostanában oly sokat hangoztatott jogokkal szemben? Megfordítanám a kérdést és azt tenném elsőnek: önmaga iránt? úgy éljen, úgy rendezze be egész életét, a mint az az érzelmvilágának, lényének, tehetségének legjobban megfelel. Ne vállaljon több és nagyobb kötelességet, mint a minék megfelelő tud, — de ezt aztán teljes odaadással, teljes tudással, főleg azonban igaz kötelességérzettel végezze.*

Ebből folyik, hogy ha férjhez ment legelső és legfontosabb kötelessége: hogy jó feleség és jó anya legyen, — de e mellett az igazi modern nő *kell*, hogy viszonyaihoz és erejéhez képest kivegye részét a társadalom mindazon munkáiból, melyekben ő is segíthet valamit.

Elek Pálné.

Rakitói fejdísz.

Erdélyi felvétel.

Hogy milyen a modern nő? Én kétféle típust ismerek. Az egyik pompázó szép virágszál, tarka szirmokkal dusan ékes. Ragyogó ruhája odaesalogatja távolról-közlelő a lepke-gavallérokat; forgolódnak körülötte, keresik-kutatják, mi az, a mi őket odavonzotta, — de nem találnak benne semmit. Ha ki megragadt is, egész életére éhen marad; mert a ragyogó virágszál minden nemesebb részét, a porzót, a termőt, a nektárt eladta, elcserelelte, hogy minél dusabb legyen a szíromruhája. Van aztán bokrok alján meghúzódó, csendesken élő, szerény ruhájú virágocska, de lelke illatos, nektárja édes, kerül asztaláról mindenkinék. Ez a fajta a ritkább! . . .

Hogy miben különbözik a régítől? Ugy gondolom, csak az utóbbi típus mutat föl lényegesebb különbséget. A régi virágszálak nektárja földi gyönyörűségeket kínált. A mai első sorban a lelket táplálja, mert ő is több súlyt vet lelke ápolására, mint a befőttes kamarájára.

Hogy milyennek kellene lennie? Arra olyan klasszikus feleletet adott nekem a napokban Rákosi Jenő, hogy minden asszony gyöngypapírra hímelve öltözéscsátalá fölé függeszthetné, akárcsak a régiék „Isteni áldás”-át: „Jónak, okosnak és műveltnak kell lennie az asszonynak, semmi egyébnek!”

Hogy boldogabb-e a modern nő a réginél? Határozottan boldogabb, mert több módja van lelke gazdagítására. Tárva-nyitva áll előtte a tudomány és művészet csarnoka, az intenzívebb iskoláztatás, a szépneműk mindinkább terjedő kultusza, jó könyvek, kiállítások, hangversenyek még a legszerényebb módban élő nőnek is oly fölséges gyönyörűségeket kínálnak, hogy nem hiszem, volt-e régebben fejedelemasszony (az olasz udvarokról nem szólván), a kinek oly világi gyönyörben lett volna része, mint szerény magamnak, mikor végigzarándokoltam a Louvre remekeit, vagy hogy ne menjek oly messzire, ha beleveszem magam Szépművészeti Múzeumunkba és emberről, időről, még az otthon fővő ebédéről is megelégedem a Coreggio, Boltraffio, Murillo Madonnájával vagy a Piombó areképeivel társalogván. Aztán leszurok kerek egy forintot a filharmonikusok hangversenyének főpróbájára és repül a lelkem Bach, Beethoven vagy Wagner szárnyán egyenesen föl az Olimpusra.

Hogy mik a kötelességei? Beszéljünk inkább a jogairól! Joga, szent és gyönyörűsége joga, hogy gondoskodó szeretetébe fogadja mindazt, a ki körébe jut. Valamint a napnak, úgy kerek e világon csak a nőnek veleszületett joga és tehetsége, hogy melegítsen és világítson. A mely nő csak kötelességből gondoskodik a családjáról, ápolja otthonát; kötelességből nyájas és emberszerető, — hideg annak a esőjka, téli napsugár a melege! Nem kötelesség, de legdicőségesebb uralkodó jogunk nekünk a jószág, az önfeláldozó szeretet minden embertársunk iránt, természetesen abban az arányban, a mint távolabb vagy közelebb állanak hozzánk. Ezért oly visszás, ha a nő kifelé nyájas, kedves és csábos, befelé, családjá körében pedig rövidszavu és mordkedvű. Milyen szépen mondja Tompa: „A mordkedvű asszony alatt megindul a föld”. Ha

már nem adatott meg neki a szeretet teljessége, a menyije van, ahhoz első sorban a családjának van jussa.

Hogy mik a kötelességei maga iránt? Erre nézve két parancsolatot írtam föl a lelkem táblájára:

Első parancsolat: Tökéletesítsd tested-lelket, a mennyire tőled telik. Második parancsolat: Szolgálj vele az emberiség érdekét.

Ozv. Báthory Nándorné.

Milyen a modern nő? A modern nő forradalmár, a ki mindent, a mi és a hogyan régen volt, föl akar forgatni, Zászlajára ír minden divatos eszmét, hadakozik mindenért és mindig. Nyugtalan, ideges, érzékeny. Szeretne elérni sokat, mindent egyszerre és elégedetlen a természet és a fokozatos fejlődés nyújtotta eredményekkel. Panaszskodik, hogy értékénél kevesebbre tartják, míg a maga erejét és képességeit tulbeesüli.

Miben különbözik a régítől? A régi asszony hasonlatos volt az óborhoz, melynek megvan a színe, ereje, zamata. A modern, ujkor asszonya meg olyan, mint az ujbór — kiforratlan.

Milyennek kellene lennie? A modern nőnek türelmesnek kellene lennie, hogy kivárja a jövőt, az elhíntett magnak ércét, a mit csak a hosszú idő hozhat meg.

Boldogabb-e a modern nő a réginél? A régi nő sokkalta boldogabb volt a modern nőnél. Megelégedett volt. Vágyait elérte, nőha nem küzdött erejét túlhaladó eszmékért. A magyar asszonynak mindig megvoltak a jogai, ő mindig „fele”-sége volt az urának.

Mik a kötelességei a család, a társadalom és önmaga iránt a mostanában oly sokat hangoztatott jogokkal szemben? A nőnek kötelessége, hogy először önmagát művelje, hogy a nyerező jogok már alkalmas talajt érjenek. Továbbá nevelje úgy a gyermekeit, hogy azok meg tudják különböztetni a modernben a jót a rossztól. Azután bizalommal nézhet a jövő elé: gyermekei, unokái, dédunokái meg fogják becsülni és élvezni fogják azt, a miért mi még most csak küzdünk.

Farkas Gyuláné dr.-né.

Milyen a modern asszony? A modern asszony átmeneti lény, kinek lelkében régi és új hibák, régi és új erények küzködnek egymással. Kiforratlan, sok tekintetben szaggatott. De tagadhatatlan, hogy szép és nagy ígéretek szunyadnak benne. Az én szememben az igazi modernség az, hogy minél derekabb, érzőbb és megértőbb asszony akarjon lenni, nem pedig . . . félbenmaradt férfi. Ebben az értelemben is, az emelkedésnek beláthatatlan útja és lehetőségei állanak előtte.

Hogy boldogabb volt-e a régi asszony? Nem. Én erősen hiszem, hogy az asszony a kultúrával boldogabb lett. Így messziről, könnyen úgy tűnik föl, mintha a régi asszony egy szép, egészséges termőfa nyugodt vegetatív életét élte volna. Ez nem igaz, ez csak legenda. Szenvedett az apa, a fiutestvérek zsarnokságától otthon, szíve szerint alig választhatott, s a házasságban meg tünnie kellett a férj zsarnokoskodását. Szenvedett a közviszonyoktól, a folytonos háborúk, járványok stb. okozta bajok által, melyek szereteteit sujtották, életét bizonytalanná tették. Szenvedett testileg, mert ha férjhezment, legtöbbször igen sok gyermeke volt, szenvedett lelkileg, mert gyermekeinek legtöbbször kis korban elhalt. A nagy háztartás, falusi gazdaság még az előkelő, gazdag asszonyokra is sok munkát s gondot rótt. Ezekre tanít a történelem, s főleg a régi önéletrajzok és levelezések.

Ma a nő helyzete kielégítőbb, kedvezőbb, mint valaha volt; akkor is, ha lálynak marad, mit többé nem kell szégyelnie, mert hasznosan és szépen betöltheti az életét. Hogy a házasságok ma nem olyan állandók, mint régen? Ez szerintem baj a férfinak is, nem csak a nőnek.

Család iránti kötelességeiről. A nőnek családjá iránti kötelességeit talán már a kis káté is letárgyalta, még sem haszontalanság róluk írni és főleg gondolkodni.

Az asszony kötelessége a férfinak hü segítőtársa lenni az élet viszonytárságaiban, arra

Szerb nők a rokka s a himzöráma mellett Prepolje vidékéről.

Erdélyi felvétel.

törekedni, hogy férjének munkáját megértse, eredményét megbecsülje, s azzal takarékosan bánjék, végül, hogy gyermekeiből derék, vagyis munkára és boldogságra egyaránt alkalmas embereket neveljen.

Éppen a legkifogástalanabb asszonyoknak kell azonban óvakodniuk attól, hogy házi erényeiket tulságba ne vigyék, ne legyenek tulságosan követelők, tulpedánsak, aggodalmasak, a mivel néha férjükre, gyermekeikre, a cselédekre szinte ránehezdednek. Szerencsére, az ilyen asszonyok ma már ritkák, s mind többen és többen értik meg, hogy a nőnek egyik legszebb földadata a — hangulatkeltés. Lehetőleg észrevétlenül intézni el a nagymosást, nagytakarítást; lehetőleg mindig jókedvűnek lenni s a napi munka után mindig találni dőt egy kis beszélgetésre, egy kis olvasásra, nagyobb gondot fordítani az otthoni ruhára, mint a kimenőre, ezek olyan apróságok, a melyek megteremtik a háznak meleg és napos levegőjét.

Társadalom iránti kötelesség. A társadalom iránti kötelességünk, hogy ne zárjuk el magunkat önző külön boldogságunknak sáncai mögé; hogy szemünk meglássa odakint a bajt; fülünk meghallja a panaszt, kezünk kész legyen segíteni. Az a jómódu uri asszony, a ki egyedül csak saját gyermekeivel gondol, a ki idejének és költőpénzének egy részét sajnálja azoktól, kik rászorulnak a segítségre, — gyermekeinek rossz példát ad, az önzésnek és szívtelenségnek példáját.

Önmagunk iránti kötelességeinket főképp háromféleképpen látom: Minden nő, legyen szegény vagy gazdag, tanuljon valamit, a miből szükség esetén a legerényebben megélhessen, vagy övét segíthesse.

Továbbá, hogy az, a kinek van valami istenadta tehetsége, megszólás és gunyos mosolyok ellenére is, melyekből kijut mindenkinek, művelje és fejlessze azt. Nem a külső sikerért, mely nem mindig jön meg, s ha megjön, akkor is kétes értékű, de főképpen azért, hogy tartalmat adjon lelki életének, olyat, mely nem hagyja el majd a fiatalság napjaival. Minden talentum gazdagság nekünk magunknak, forrása sok tiszta örömmek és vigasztalásnak.

Kötelességünk végül önmagunk iránt, hogy lehetőleg megtartsuk testi és lelki üdés-günket. Idő előtt megöregedni bűn. Fiatalnak maradni lelkileg és külsőleg is legalább korunkhoz képest, művészet. Szellem kell hozzá, derűs lélek, jószág, mely nem irigykedik a fiatalabakra, hanem gyönyörködni tud bennük és megérti őket. Szépérzék kell hozzá, s az a vágy, melyet a természet oltott minden igazi asszonyba, hogy másoknak kellemes legyen. A bájos, öreg asszony a maga nemében épp úgy dísz a háznak, mint a bájos, fiatal asszony, s ezért kell, hogy az asszony mindhalálig hiú maradjon, de ne csak a külsejére, hanem a szívére, lelkére is. Legigazabb diadalainkat ennek köszönhetjük.

Reichenhallerné Petheő Irén.

Erdélyi felvétel.

Török nő városi viselete Mostárban (Hercegovina).

Egyszerűbb török asszony, leány és kis leány viselete az utcán Serajevóban. Erdélyi felvétel.

I. A modern nő jelenleg még csak gubó, melyből reméljük, hogy szép pillangó fog válni.

II. A modern nő öntudatosabb, de nem céltudatosabb a réginél.

III. Tudnia kellene, hogy mit akar.

IV. Szabadabb, de egyelőre még nem boldogabb a réginél.

V. Kötelességei a családjá iránt: Neveljen leányaiból egyéniségeket, a melyek csak akkor, — és pedig hivatásuk teljes tudatában — mennek férjhez, ha igaz vonzalom vezérli őket, és ha ez nem áll be — meg tudjanak élni saját erejükkel. Fiaiból pedig neveljen — kötelességtudó családapákat. Kötelességei saját maga és a társadalom iránt: hogy küzdjön az egyenlőségért, az általános béke eszméért s igyekezzen lerombolni a sok hazug frázist és ellentmondást, melynek hamis glóriája eddig lenyűgözte és békoba verte szabad akaratunkat.

Szende-Dárday Olga.

A modern nő legtöbbször olyan, mint a korán és helytelenül fölvilágosított gyermek. Többet tud, mint a mennyi az ő maga életéhez szükséges és gondolkodásával arra felé is kalandoz, a merre az élete nem viheti.

Meggyőződésem szerint a modern nő sokkal kevésbé boldog, mint a régi asszony volt; mert a régiek közül csak azok voltak boldogtalanok, a kiknek igazán okuk volt rá, ma azok is boldogtalanok, a kiknek semmi okuk sines a boldogtalanságra.

A nőnek pedig — legyen régi vagy legyen modern — környezetével szemben az a kötelessége, hogy tőle telhetőleg boldoggá tegye hozzátartozóit; gyermekeit nyugodt otthonban nevelje föl, lehetőleg még akkor is, ha önmagával szemben talán joga volna nagyobb boldogságra is, mint a mit házasságában talált. Mert a nő jogai az által, hogy anya s azáltal, hogy a család fontatója a férfi: mindig és minden feminizmus dacára korlátozottak maradnak. Mert mit is érnek az olyan jogok, a melyeknek nyílt követelése olyan sok fájdalommal jár.

S itt eszembe jut egy művész, a kinek nagytrófiáit az élet keservesen letörte. A jövő életéről beszélgettünk; mindenki más formában kívánta volna magának ujjászülethetésére a boldogságot.

Én — mondotta ő — egy jó tehén szeretnék lenni! Egy jó békés tehén, mely szép kövér, zöld fűben legelész a töltés oldalán és úgy nézi béké-

sen kérérdzve a zakatoló vonatokat, a mint a töltésen elrohannak.

Deák Gyuláné (Mouche).

A modern nő, illetve az úgynevezett modern nő szép, nagy tollas kalapban jár, kifogástalan fehér keztyűben és suhogó selyem-szoknyában. Arcszíne piros, fehér avagy rózsaszín, a szerint, a mint jégen, kabaróban vagy jótékony bazárban szórakozik. Néha párjával, néha egyedül él. Későn fekszik, későn kel. Egy vagy két gyermeke van, melyeket nem ő, hanem szokszlettel táplál. Az ivadékok nem erősek, de fölvilágosodottak; nem tiszteletudók, de szellemesek, különben szép ruházatuak. Az u. n. modern nő minden aktuális kérdéshez hozzá mer szólni, minden irodalmi témának tudja a címét. Könnyen barátkozik; minden társaságabeli öreg és fiatal asszonyt, leányt

Erdélyi felvétel.

Posavinai orth. kath. asszony.

ezt fordítgatni Magyarország dunántúli vidékén Pannóniában. Belőle idézik a következőket: ha valaki a szt. ünnepek táján kolendára megyen, miként azt az őspogányok tették, az bünboesánat végezt két évig kenyéren és vizen éljen.

Tehát szigorúan büntették, mint a keresztény vallás megsértő szokást, a pogányok hagyományát. Ilyenféle, azaz leginkább megközelíti a kolendálást az ugynevezett turkajárás, mely még most is divik az aradmegyei oláh falvakban, karácsony első és másodnapján. Hosszu, szoknyafélébe öltöztetett tizenhatéves ifjak, maskurásoknak a menete, a falu gyerekeit ijesztgetve. A turkáslegény fején cifra rongyokkal ékített tákolmány van, mely széthuzott nagy madárcsőr-höz hasonlít. Ezzel szedi össze a földre dobott pénzdarabokat.

Örülten, eszeveszetten táncolnak a vidám turkáslegények, kiknek csapatjához legtöbbször hozzászegődnek a betlehemesek is.

Ezzel kapcsolatosan érdemes megemlíteni a külföldnek karácsonyi énekét. Így az angol népnél máig is van egy dala, melyet a svéd és dán népek énekeiből formáltak át maguknak. Ez a Staffan var en Stalledräng . . .

És nincs világrész, nincs ország, keresztény avagy más hitűek között, hogy ne lenne egy homályos jel, egy sokszor jelentéktelen elnevezés, melyben az isten fia iránti hódolat be ne lenne mutatva a népnek, az ő nagy ünnepein.

Karácsonyi és újévi szokások közé tartozik az a temételen sok babona és mindenféle bárgyu fejből megszületett ideáknak a kivitele is, melyek, hála Istennek, manapság hitelt csak a világtól elmaradt anyókák, javasasszonyok, s a teljesen magára hagyott fölvidéki nép kunyhóiban találnak.

Szerelmi babonák, házasságot előmozdító jelek, ráolvasások, egész kötetet tennének ki; ezekből csak a karácsonyi és újévi ünnepekre szólókat említ meg.

Vannak köztük olyanok, mint pl. az ólomöntés, melyet tréfából, játékból a legmodernebb és fölvilágosodottabb ember is megpróbál Szilveszter fekete éjszakáján s bizony erősködik, váltig munkálkodtatja a szívével erősen befolyásolt képzeletét, hogy az ólomfigurákban mátkájának, ideáljának alakját, vagy foglalkozását lássa.

S ha sikerrel jár e látomás, nem egyszer örökemlékü íróasztaldisz, avagy egy-egy nő esesebebe készül a közönséges ólomöntvényből.

De jól van ez így. Ezek a legerősebb alapkövei a nemzeti fundamentumnak. Ezek az összekötő kapcsok az egymásután elmúlt századok között. Ezekre lehet építeni, ezekkel lehet utat, jobbat alakítani. A régi népszokások természetűek válnak az emberekben, örökségként apáról-fiúra száll s mindenkoron hirdetőjévé válik a patriarkális, hagyományos családi életnek.

Nem józan gondolkodásu, de igenis szivtelen ember az, ki megfosztja embertársát ideális, fantáziával telt gondolataitól. Ahogy az ártatlan gyermek lelke hisz a „kriszkindli“ látogatásában, úgy kell pártfogolni, hinni az ifjúságnak azokban a szokásokban, ünnepélyekben, melyek hajdanában nem mesterkéltek, de igaz jókedvet esaltak öregeink arcára. A babonával már nem így vagyunk; azt zavarni, irtani, pusztítani kell, a hol még csak lélekzik is. Mert az megölője sok testi, sok lelki egészségnek. Butítója a népnek, óriási korlát a haladás, a nevelés útján. Réme a plébánosnak, a dokornak, a tanítónak. Szép szóval, az ellenkezőjének a bebizonyításával, ugyanazon dolognak, más, természetes eszközzel való megvilágosításával kell őket a sötétségtől megmenteni. Az ártatlanabbakon persze mosolygunk és türejük. Ilyenek a házassalándó mindkét nembeli ifjak részére főtartott babonás szokások.

Karácsony estéjén a leány összesöpri a szoba szemétyét egy lapátra, aztán elviszi azt a falun kívül egy tájra, a mely felé férjhez szeretne menni. Ha a szemét másnap reggel is ott van, akkor nem megy férjhez egyhamar, ellenkező esetben pedig biztosan abba a faluba megy, a merre a szél elvitte a szemétyet.

Karácsony estéjén, midőn a kántor által küldött ostyát megesszik, az atya fiainak, az anya leányainak homlokát előbb egy kevés mézzel szokta megkenni, hogy őket majdan oly édesen szeressék, mint a méz. Persze e szokást csak ott lehet megtartani, hol még járja a „kántorostya“, mint a felvidéken: Bars, Nógrád, Nóra megyékben. Ott ma is jelentékeny kis pénzösszeget és kamratölteleket szed össze újév táján a mester. Nagy, kerek ostyát süt a mesterné heteken keresztül és küldi a falu minden vala-

mire való emberének — ajándékba. Visszajön az duplán, triplán, mert ki pénzzel, ki tojással, liszttel, tyukkal váltja ki a részét.

Ritka már az ilyen „üzlet“, de nem tisztességtelen. A kántorra ráfér, a földműves nép pedig nem lesz szegényebb azzal a marék eleséssel!

Az eladó leány karácsony estéjén vacsora előtt egy fakanállal háromszor megüti a disznó-ól ajtaját s e kopogásra ahányszor röffög a disznó, annyi év mulva fog a leány férjhez menni. Ez azonban nem lehet valami nagyon kultivált szokás, mert végre is a disznó, ha kizavarják nyugalmából, ugyancsak pörlekedik, röffög ő kigyelme; ez tehát sok esztendő jelent.

Azt is tartják, hogy karácsony estéjén a leányok megláthatják leendő férjüket, ha a befagyott tó jegén léket vágnak s abba belenéznek; avagy a mikor éjfél misére harangoznak, öleljen föl a leány egy nyaláb hasábfát s ha azok párosak, úgy a jövő karácsonyig férjhez fog menni, ha páratlan, úgy természetes, hogy nem!

Ugyancsak karácsony éjjelén tegyen a leány egy férfi ruhadarabot a feje alá s a mit álmodik, be fog teljesedni, vagy pedig: három vesszőt. Egyiket teljesen, másikat félig, harmadikat hámozatlanul s ha reggel fölbredéskor a hámozatlant huzza ki, akkor gazdag, ha a félig hámozatlant úgy közepes módu, ha az egészen lehámozottat, úgy szegény ura lesz.

No és aztán ki ne tudna a Lucaszékről. A mit oly hosszadalmasan, apránként tákolnak össze, titokban, lopva. A mire ha ráülnek, karácsony éjszakáján, azon nem fog az ígézet, szerelmi varázs, ráolvasás.

Száz és száz ilyen fogás van a házasság részére, melyhez okvetetlen karácsony vagy Szilveszter éjféle szükséges. Mások nincs hatása. Ez az oka annak, hogy olyan kevés a házasság s annyi a pártában váró leány. De úgy látszik, ez régen is így volt; tulnyomóan sok volt a nő s tulnyomó kevés a keresetképes, a családot főtartani bíró férfiú.

De nem csak a farsangnak volt akkor jó híre; volt a gazdaságra, a jószág jólétére is akárhány „tselekedet“. Így:

A fekete tyuk ha Krisztus születése napján tojja a legelső tojást és ezt valaki a hóna alatt kikölti, annak a csirkének nedvesek lesznek a tollai mindig, de bármit kérjen tőle a gazda, mindent megad neki. Hogy a tyuk hamarabb kiköltse tojását, a karácsonyi kalács tészájából kell neki egy keveset adni. Az asztal alá tett szakajtóba beszáll a kis Jézus. Szénát kell bele tenni, a széna alá pedig kukoricát szórni, akkor kétakkorára hizik tőle az apró jószág, szénájától pedig a lábasjószág. Karácsony napján a gazda minden marhájának ad egy darab kenyert egy gerezd fokhagymával, hogy sem a boszorkányok hozzá ne férjenek, sem semmiféle rontás, szemverés ne ártson nekik.

A boszorkányok! A falu jószágainak gyilkos megrontói, a szerelmes szíveknek megigézői, oh de mennyi védekezést is kellett ellenük föl-találni!

Nagyhatásu dolog volt karácsonyén, a mikor az óra elveri a tizenkettőt, megmosakodni és kalapjával, melyet más fordított ki, meg-törülközni, utána a tükörbe nézni s akkor meglátja a falu valahány boszorkányát. Éjjel a leányok a Lucaszékre is szoktak ülni e célból.

De nagyon vigyázni kell, hogy minden ruhadarabját kifordítsa az illető. Egyszer egy legény, úgy mondják, elfelejtette a bugyellárját kifordítani, mire neki esett a falu tizenkét boszorkánya és úgy széjjeltépték, hogy nyoma sem maradt . . . Ha a legény rögtön a tűzbe dobta volna a Lucaszéket, úgy kikerülhetne volna a boszorkányokat.

Beszélik, hogy a marhákból is ki lehet üzni a boszorkányokat. Kémény alatt, ázatlan kenderből font ostorral kell a marhákat végig hajtani. Ugy aztán jó husban maradnak s nem fog rajtuk az ígézet. De szeme legyen a gazduramnak! Mert olyan időben nem igen lehet fanni, mert addig csipkedik a fonót a boszorkányok, míg az a munkát abbahagyja.

Nagy becsületben, ereklyeként őrzi a nép azt a menykővet is, mi nagy ritkán ugyan, de megtörténik, hogy zivataros időben leesve, a földre furódik. Ez a kő nemzedékről-nemzedékre száll. Legnagyobb szerepe karácsony estéjén van, mikor az ajándékos asztalra teszik, mert akkor gyógyító erővel szívódik tele s elég lesz a háza népe betegségeire a következő új esztendőben. Persze ezek a hiedelmek, szokások csak töredékei a hajdaninak, ezeknek egy része is a keresztény vallás módosító hozzájárulása

Erdélyi felvétele.
Gazdag serajevói szerb nő.

folytán eredetijéből sokat veszítettek, de mégis tekintve vonatkozásukat, mindig kiváló becsesel bírnak.

Nem maradnak hátra az újévre való jóslások sem. A ki milyen újév napján, olyan egész esztendőben. A ki a kakast újév hajnalán meglesi, mikor az elsőt kukorékolja, arról a tájról várhatja jövőndobelijét. Ime, megint a „jövendőbeli“-nél vagyok. De ez volt az utolsó recipe.

Újév reggelén papot, asszonyt kerülj, kívánj helyette öreg zsidóval, kéményseprővel találkoznai, ha — szerencsés akarsz lenni!

Újév reggelén ne végy pénzt a kezvedbe, mert egész évben zsebedben tarthatod a kezvedet.

Ez, mondhatom, a legelőszerűbb jóslat, de a kivitele — képtelenség és csak a meseországban valósítható meg.

Ne végy tisztát magadra újév napján, mert fekélyes leszel.

Hát ezt ki fia találta ki? No de ne busuljon a nagy napon tiszta fehérneműhöz ragaszkodó ember, mert ime nem leszen egyedül a nyavalyájával: ki karácsony vagy újév napján almát, diót fölvesz a földről, fekélyes lesz.

Jó, hogy van rajtuk segítség, még pedig nem kell sokáig várakozni a biztos orvosságra, mert „az ember, ki karácsony vagy újév éjjelén egy almát ketté vág és azt magánál hordja, megszábadul minden láztól, sebtől s hosszú életű lesz!“

A milyen a januárius másodika, olyan az egész szeptember hava; ha napos idő van, jó gyümölcs-termes várható.

Ki Szilveszter éjjelén születik, nagyon szerencsés és nagyon nagy ur lesz belőle.

Vége-hossza nem lenne az összegyűjtött emlékek közlésének, de mutatónak elég ennyi.

Hü képet ad ez arról, hogy a nép képzeletének micsoda bő anyagot ad egy-egy évbeli ünnep. Előkerülnek ilyenkor a bibliai és mitológiai alakok és események fölcifrázva, kiszinezve, élénkítve, de mindmegannyi tele jóakarattal, nemzeti érzéssel, hithű érzellemmel kísérelve.

Ne nevéssük szembe, ne tulajdonítsunk tehát fonákságot, a decemberi szent éjszakán ajtóról-ajtóra járó szegény, fázó pásztor-emberek csoportjának. Türejük el a kántálóknak jámbor s végtelen egyszerű rigmusokba szedett nótázását, a faragókra tákolt színes, aranypapirból készült betlehemi csillagot, a bekormozott arcu szerencsen királyt, a báránybőrbekecses pásztorgyerekek hadát. Az ő mélabus danájuk akkordjaiba bele vannak temetve a magyar népeletnek haladókló és szokásai, tréfái, családi virtus-fogásai. Assuk inkább ki az emlékezések sirjából azokat a rögzöket, amelyekre ha nem is erős talpazatu, de kegyeletet tisztelő hagyományainkat féltő, őrző oltárt birunk majdan emelni. Ez ember-társi, nevelői, vallási és hazafiai kötelességünk legszebb megnyilatkozása leend!

Magyar stílus öltözékek.

Amikor nézzük a „modernizmus“ tulkapásait, melyek mindenben, de különösen a női öltözékben érvényesülnek, szinte gyönyörűségünkre van, ha arról szerzünk meggyőződést, hogy vannak uri asszonyok, a kik nem törődve a divattal s annak minden szeszélyével, tisztán megőrzik a magok finomult egyéni izlését. Ilyen uri asszony Istvánffy Gyuláné, a ki szebbnél-szebb öltözékeit a maga tervei szerint készítteti és módot talál arra, hogy minden ruhájában a magyaros izlés érvényesüljön. Erdély magyar vidékein sok uri asszony visel magyaros stílusban készült ruhát, de Budapesten inkább a párisi divatnak hódolnak.

Istvánffy Gyuláné urnő szíveségből átengedett nekünk néhány fényképet, melyekből olvasóink láthatják, hogy lehet divatosan és a mellett úgy öltözködni, hogy ruházatunkban megőrizzük a magunk egyéni izlését és valamit bele tegyünk a nemzeti jellegből is. Kívánatos volna, ha ennek a finomlelkű uriasasszonynak minél több követője akadna és a magyar asszonyok ezzel is bebizonyítanák, hogy fölülte állnak annak a sok divattörvénynek, melyet idegen szabók tukmálnak rájuk — a magok hasznára.

Boszniai és hercegovinai népviselet.

Most, a mikor lassan kezdik szállítani a katonáinkat az újonnan birtokba vett Boszniába és Hercegovinába, talán nem lesz érdektelen olvasóinknak, ha egy kicsit részletesebben foglalkozunk ezekkel az újabb tartományainkkal.

Ausztria és Magyarország 1878-ban szállta meg az 52.102 négyszögkilométernyi területét, melyet északon a Száva választ el Szlavóniától, keleten a Drina Szerbiától, nyugaton a Dinari-alpok és azok kifutói Dalmáciától és Horvátországtól, délről Dalmácia, Montenegró és Albánia határolja.

A mióta megszállt tartománnyá lett, a nép művelődése emelkedett valamennyit. Katolikus iskolája csak 1848 óta van és az is csak tizenhárom városban. Az okkupáció idején összesen hat-száznegyvenöt régi rendszerű iskolája volt; ezek közt tizennyolc „ruzdie“, magasabb polgári iskola; tizennyolc „medresse“, papi iskola és száz-tíz elemi iskola. Azóta aztán újabb harminnyolc népiskola került a régihez. De leányiskola talán még most sincs.

Boszniának és különösen Hercegovinának gyönyörű, vadregényes hegyvidéke van. Legjelentékenyebb hegylánc a Germees- és Bojevica-hegység Bihácsnál terül el északnyugaton és a magassága 1460—1971 méter. De van 2428 méter magas hegye is, a Treskovic, mely nyugaton van. Hercegovina déli részéről láthatók Montenegró hegyóriásai és a ki erre kocsin járt, az fogalmat nyer az igaz, óriás hegyvidék képéről; a hol nem lát semmi egyebet, mint magas, az ég felé törő, kopár sziklacsucokat. Mindenütt halotti csönd, — a hegy némasága, — sehol embernek nyoma, a míg csak föl nem tűnik valamelyik kanyarodónál egy-egy festői öltözékű öszvérhajcsár, kecskét őrző pásztorfiu vagy leány.

A ki az Alföldről kerülne ebbe a világba, az sokáig nem bírná ki ezt a sziklás vidéket, a hol suttogó lomb, csicsergő madár alig van. Beljebb a boszniai hegyvidék ennél barátságosabb, de igazán fenséges, félelmes hatalmas Hercegovinának a hegyitája.

A bosnyák nép általában szép faj. A férfiak erőteljesek, magas termetűek, napbarnított arccal és kifejezően szép vonásokkal. A tartása mindnek nyugodt és méltóságteljes. A boszniai mohamedán szereti a ruházatában, mely egészen törökös, a rikító és különösen a piros színt, meg a gazdagon díszített zekét. Fején turbánt visel és ez alatt a fezt vagy fehér, kötött siphát. A láb-szárát térdig bő kék vagy piros bugyogóba bujtatja, térdén alól lábszárvédőt visel és cipő helyett leginkább opánkát.

A nők általános viselete szintén törökös, de Boszniában több szabadságot élveznek, mint Törökországban. Az előkelő muzulmán nő csak áttetsző fátyollal fedi az arcát a szemén alól, úgy, hogy tisztán látni a vonásait. A Narentha völgyében egyáltalán nem viselnek fátyolt.

Az alsóbbrendűek a fátyolon kívül még egy hosszú, bő, durva szőtt köpenyt is viselnek, mely egész alakjokat elfedi.

A keresztény lakosságnak, melynek társadalmi helyzete még vagy tíz-tizenöt évvel ezelőtt nagyon elnyomott volt, sötét ruházatot kellett viselnie; a fezők barnáspiros, vagy még söté-

tebb, és a szintén térdig érő ráncos bugyogójok kék. A lábszárvédőn és opánkán kívül posztó-övet viselnek és e fölött ráncos övet.

A keresztény nők, kiknek a haja hosszú fonatban lóg le, szerb-morlak vagy török módra öltözködnek. Többnyire fezt viselnek, sárga, piros vagy barna, bő ujju, elől nyitott kacabajkát, alatta rövid pruszlikot. Az ingök a mellükön, egész az övig nyitott.

A sötét, csunya bugyogó deréktől bokáig ér és meztelen lábukat vagy papucsba, vagy nagyon kivágott cipőbe bujtatják. Ettől nagyban eltér a különféle vidékek viselete, a hogy az a képeinken is látszik.

A lakóházak a falvakban csak olyanok, mint a dalmát morlakoké. A városi házak is tulajdonképpen gerendázatból állanak, gyöngy-vályog- és mészfallal; kémény nincs, csak apró nyílás az ablakoknak, melyekben a legtrikább esetben van üveg; a nők lakosztályában minden ablak vasrácsos.

A szobák egyetlen díszét a lábszőnyeg s helyenkint egy-egy faragott faliszekrény képezi. Az ülő- és fekvőhelyek a fal mentén vonulnak el pries alakjában, melyet gyékénnyel vagy szőnyeggel fednek.

Még ennél is kezdetlegesebbek a hercegovinai házak és azok berendezése; apró kapujával és kicsiny ablakaival, minden ház egy-egy kőbe vajt odunak látszik. Boszniának nagyon szép háziipara van, szintugy Hercegovinának is. A mohamedán nők gyönyörűen himeznek, különösen az ezüst- és aranyhímzésük remek; a keresztény nők szőnek, fonnak és nagyon szép szőnyegeket, fehér vásznak és egyéb szőttek kerülnek ki a kezük alól. Hiszen talán egyetlen darabja sínes a ruházatuknak, mely ne a kezük munkáját dicsérné.

Néhány képünk mutatja a boszniai és hercegovinai női viseletnek változatos és mindenek-fölött festői voltát, a mit talán éppen annak köszönhet, hogy a művelődésben még nagyon elmaradt. Még elképzelni is rossz azt az időt, a mikor igazán szép termetét majd beleszorítja ő is füzőbe; szük európai köntösbe bujlik és kocsikerek nagyságu kalapnak csufolt valamit tesz a fejére.

Dehát a kulturának van viszont sok áldásos hatása, s hogy a népeket megfosztja saját egyéni jellegüktől, ez baj ugyan, de mégis csak másodrendű kérdés.

Báli-Musseline-Voile-Marquisette- és „Henneberg“-selyem 150 kor-tól feljebb, bérmentve és vámentesen Minta postatordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich

BLÜZKÜLÖNLEGESSÉGEK
COSZTÜMÖK ALJAK PONGYOLÁK
FALUDI LÁSZLÓ BUDAPEST
ANDRÁSSY
UT 48.
DIVATLAP INGYEN

Vesszőparipa
liliomszappan
legpuhább szappan
a bőr részére.

Szereti a jó kávét?

Ha igazán finom KÁVÉT és TEÁT kíván, úgy szerezzé be a legmegbízhatóbb minőséget és pedig:
5 kg Karlsbadi kev K 17.— | 1 kg Five o'clock tea K 13.60
5 „ Gourmand-vagy | 1 „ Herr Majesty's
Mágnás-keverék, 19.— | Blend tea , 19.20
Ez utóbbi Ó Felsege az angol királynő kedvence teája. Ön olcsóbban is jobban vásárol, ha 5 kg. kávét és 1 kg. teát vesz, mintha időközönként kis mennyiségeket vásárol.
„Con inental“ kávé-import, Bpest, V., Lipót-körut 13.
Az aru elvámolva és bérmentve küldetik bármely postára vagy átlomasra. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szíves figyelmébe ajánlom a legújabb amerikai beosztású háztartási könyveimet

(minden létező kiadás részére külön áttekinthető rovat).

Elegáns vászonkötésben 2 óvre szóló tartalommal . . . K 4.—
Bőrdíszkötésben „ 7.—

Pauker Mór papirkereskedése
Budapest, VI. ker., Váci-körut 56. szám.

„PROGRESS“

Legelőnyösebb idegen

**NYELV-
ISKOLA**

nyelvek elsajátítására. ::

Kérjen prospektust! :: ::

Budapest, Kálvin-tér 8.

Magyar Gazdák Értékesítő

Szövetkezete

Budapest, IV., Vámház-körut 8. sz.

Élelmiszer-áruháza

fedezi az asztal s konyha összes
szükségeit.

Külön osztályok:

Mészárszék

Vadeladás

Baromfi-hizlalda

Csemegeosztály

Borosztály

Méz, tojás, vaj részére

Tessék árjegyzéket kérni!

Maple-féle utánozhatatlan, kényelmes angol bőrfotelek egyedüli készítője, mindenféle kárpitos butorok készpénzért vagy részletre

Böhm bőrbutor-gyárosnál,
IX., Üllői-ut 29. Telefon 67—34.

Állatorvosi rendelő intézet.

Nyári otthon madarak részére.

Budapest, Lipót-körut 27. (nyugati pályaudv. szemben)

Telefon 111-45. :: Telefon 111-45.

Rendelés délelőtt 8—11-ig, délután 2—5-ig.

Tulajd. Kóbor Károly, állatorvos.

Anyák figyelmébe!

Ha azt kívánják, hogy gyermekeik az élvezett cukorral gyomrukra ne rontsák, vegyenek „HUNNIA“ dragéet, mely tiszta és taplalo anyagbol készül s az egészségre nem ártalmas. Megrendeléseket Budapesten házhoz szállítjuk, vidékre pedig utánvét mellett küldi.

„HUNNIA“ dragée- és bonbongyár

Ujpest, Vasut-u. 43.

Telefon 105—43.

A divat birodalma.

Mindegyre csodáljuk és bálmuljuk a párisi alkotásokat. Ha egy ruháról azt tudjuk, hogy Paquintól került ki, föltétlenül szépnek látjuk, még ha egyetlen ránc, egyetlen redője sem fel-lel meg az izlésünknek. Hiába, csak nehezen tudunk leszokni arról, hogy ne csak azt fogadjuk el igazán szépségnek, a mi idegenben termelt, idegenből kerül el hozzánk.

Pedig hát nem is kell messzire mennünk, hogy együtt lássuk mindazt, a mit föltétlenül szépségnek kell elismernünk.

A Girardi József divattermében, IV., Koronaherceg-utca 1., volt alkalmunk látni annyi szép ruhát, modellt és eredeti alkotást, hogy egyikről-másikról el se hinnők, hogy emberi kéz munkája, inkább azt, hogy mesébeli tündérek a magok fátyolát szőtték össze a magyar asszonyok és leányok gyönyörűségére.

Kár, hogy nálunk nem honosítják meg a divatkiállításokat. A nagy közönség így nem tudja, hogy tulajdonképpen mire is képesek a mi divatkereskedőink. Az olyan kereskedő, a milyen Girardi József, nem rakja tele a kirakatát kiáltó módon. Ő szerényen bent tartja a legszebb áruját, melyet ha ismernének, csodájára járnának. Gyönyörű izléssel együtt van itt minden, a mi divatos, szélsőségek és túlzás nélkül. A mostani szűk divat mellett, csak néhány centiméternyi a különbség a Girardi-féle és a párisi ruhák közt s máris mennyivel finomabb, izlésebb az itthon készült szoknya, mint az, melyet Párisból hoztak el.

Girardi maga s a finom izlésű „direktorisze” miérettő szemmel és kézzel vezeti a közel 350—400 munkást, a ki buzgó igyekezettel van azon, hogy diadalra juttassa a magyar szabóipart a külföldi fölé. A tulajdonos szivességéből volt alkalmunk nagyon sok most készült öltözetet látnunk; a szépek közül íme felsoroljuk a legszebbeket:

Itt van mindjárt a Pappenheim Szigfridné grófné, született Károlyi Erzsébet grófnő ruhája. Fekete liberti prenzessz ruha, melynek elejét és hátát két egyenes tüll-lap fedi a szoknya aljáig; ez a lap dusan ki van varrva gyöngyvel, keresztkecskés mintában. A gyöngyhímzés itthon készült. Két oldalt velencei csipkepánt van varrva a libertire és e fölétt gyöngybojtos gyöngyszínű fogja össze a két gyönyörű tüll-lapot. Egyike ez a legszebb estélyi ruháknak.

Gyönyörű a nagyváradi Inczedy-Joksmán Nándorné zöldes-sárga liberti-ruhája, melyet acélhímzéses szürke tüll díszít.

Károlyi Gyuláné grófné, született Károlyi Melinda grófnőnek nagyon szép világoskék liberti-selyemruha készült, valódi csipkebetétekkel és csarppal. Ez a ruha leginkább az előkelő egyszerűségével hat.

Egyike a legszebb ruháknak a Károlyi Lajosné grófné, született Széchényi Hanna grófnő fekete liberti-selyemre dolgozott fátyol-szővetből készült ruhája, melynek sugárszerű sötét-zöld selyem-esikjai lefelé keskenyednek. A szabása prenzessz, rövid derékkal.

Láttunk aztán egy nagyon szép pezsgőszin selyemruhát himzett szürke tüllleborítva, tunikás átvétővel; egy világoskék kínai kreppruhát, melynek kötényformájú tunikáját nagy himzett rózsagírlend és széles aranszegély fogja körül; egy bidermájér ezüstkoszorúcskával díszített erősen rózsaszín tüll-ruhát; egy fakó lila ottomán selyemruhát, kézi himzésű zöld levelekkel, antik ezüstpánttal s a vállról, keresztben lenyuló görög tunikával; egy meteor selyemruhát, az egyik vállról hosszan lelogó csarppal, tüllujakkal és betéttel; egy fehér kínai krepp-ruhát görög mintázatú ezüstszalagdíszrel; egy zöld velur-siffonruhát zöld gyöngy-díszrel. Hátul a hosszú uszály ráncait coboly-pánt fogja össze.

De hát ki győzné mind felsorolni azt a sok szépet, mely ebben az előkelő divatruházban élénk tárlt; a sok szebbnél-szebb estélyi köpenyt, látogató-ruhát stb.

És a milyen díszesek az estélyi ruhák, olyan előkelő egyszerűséggel készülnek a Girardi divattermében az utcai öltözékek, az úgynevezett „tailleur”-ök is. A legcsúszérűbbnek a varrásában is van valami, a mi megóvja attól, hogy közönséges legyen és ebben rejlik a szabónak tulajdonképpeni művészte.

Bár minden kereskedőnk így felelne meg a föladatainak, nagyon sok magyar pénz maradna itthon, mely egyelőre még idegenbe vándorol.

Ne vásároljatok selymet
 mielőtt 10 filléres levelezőlappal jótállás mellett megbízható fekete, fehér és színes újdonságaink mintáit nem kertetek.
 Különlegesség: messaline, orpé de chine, tafetas, ohifon stb., menyasszonyi-, bál-, látogató- és utcai ruhára és bluzra, bélelésre stb. méterenkint 1 15 K-tól 15 K-ig, valamint himzett bluz és ruha hatáskörben és selyemben.
 Mi közvetlenül magánfelelőknek adunk el és a kiválasztott selyemszövetet bérmentve és már elvámolva a lakásba szállítjuk.
Schweizer & Co., Luzern U 14. (Svájc).
 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

MAGYAR KIRÁLYI ALLAMVASUTAK

323136/908. szám.

A karácsonyi ünnepek alkalmából külön személyszállító-vonatoknak bevezetése.

A karácsonyi ünnepek alkalmából várható erős személyforgalom akadálytalan és rendez lebonnyoltása, valamint az utazó közönség kényelme érdekében a rendez személyszállító vonatokon kívül:

Budapest keleti pályaudvartól Szolnokig és vissza, Budapest keleti pályaudvartól Aradig, Püspökkladánytól Szolnokig, Sárbogárdtól Budapest keleti pályaudvarig, Budapest keleti pályaudvartól Szabadkára, Ujvidéktől Budapest keleti pályaudvarig, Budapest keleti pályaudvartól Hatvanig és vissza, Losoncra Zólyomig, Budapest nyugati pályaudvartól Marcheggig, illetve Wienig, Budapest nyugati pályaudvartól Zsolnáig, Lipótvártól Pozsonyig, Budapest nyugati pályaudvartól Nagymarosig és vissza, Budapest nyugati pályaudvartól Ceglédig és vissza, és Pozsonytól Párkány-Nánáig

külön gyors-, illetve személy-, vegyes- és személyszállító tehervonatok fognak közlekedni.

A szolnoki külön gyorsvonat I. és II. osztályú kocsikkal december hó 23., 24. és 28-án fog közlekedni. E vonat Budapest keleti p. u.-tól reggel 7 óra 30 perccor indul és Szolnokra d. e. 9 óra 29 perccor érkezik, a honnét folytatódva az 512. számú rendez gyorsvonat menetrendjében Nagyváradiig közlekedik s így Budapest keleti p. u.-tól Nagyváradiig közvetlen vonatot fog képezni.

Az ellenirányú külön gyorsvonat pedig szintén december hó 23., 24. és 28-án fog közlekedni. E vonat Szolnokról, a honnét a kolozsvári 511. számú rendez gyorsvonatnak a folytatását fogja képezni, este 7 óra 52 perccor indul és Budapest keleti p. u.-ra éjjel 10 óra 25 perccor érkezik.

A szolnoki külön személyvonat I. II. és III. osztályú kocsikkal december hó 23-án fog közlekedni. E vonat Budapest keleti p. u.-ról este 6 óra 15 perccor indul és Szolnokra éjjel 10 órakor érkezik.

Az aradi külön személyvonat I. II. és III. osztályú kocsikkal december hó 22-ről 23-ára és 23-ról 24-re hajló éjjelen fog közlekedni. E vonat Budapest keleti pályaudvartól este 8 óra 50 perccor indul és Aradra reggel 4 óra 56 perccor érkezik.

A püspökkladány-szolnoki külön személyvonat I. II. és III. osztályú kocsikkal december hó 22-ről 23-ra és 23-ról 24-re hajló éjjelen fog közlekedni. E vonat Püspökkladányból, hol a Debreceből éjjel 10 óra 24 perccor odaérkező rendez személyvonathoz csatlakozik, éjjel 10 óra 35 perccor indul, Szajolon csatlakozik az onnan éjjel 12 óra 34 perccor Aradra induló külön személyvonathoz, és Szolnokra éjjel 12 óra 52 perccor érkezik.

A sárbogárdi külön személyvonat I. II. és III. osztályú kocsikkal december hó 23., 24., 27., továbbá 1909. évi január hó 1. és 2-án fog közlekedni. E vonat Sárbogárdról d. u. 5 óra 10 perccor indul és Budapest keleti p. u.-ra este 8 óra 25 perccor érkezik.

A szabadkai külön személyvonat december hó 21-ről 22-re, 22-ről 23-ra és 23-ról 24-re hajló éjjelen fog közlekedni. E vonat Budapest keleti p. u.-ról este 9 óra 50 perccor indul és Szabadkára éjjel 3 óra 25 perccor érkezik.

Az ujvidéki külön személyvonat I. II. és III. osztályú kocsikkal december hó 22., 23., 24., 27., 28. és 1909. évi január hó 2-án fog közlekedni. E vonat Ujvidékről d. e. 10 óra 5 perccor indul és Budapest keleti p. u.-ra este 6 óra 20 perccor érkezik.

A hatvani külön vegyesvonat I. II. és III. osztályú kocsikkal december hó 22-ről 23-ra, 23-ról 24-re, 24-ről 25-re, 27-ről 28-ra és 28-ról 29-re hajló éjjelen fog közlekedni. E vonat Budapest keleti p. u.-ról éjjel 11 óra 40 perccor indul és Hatvanra éjjel 2 óra 03 perccor érkezik, a honnét folytatódva a 422. sz. rendez vegyesvonat menetrendjében Miskolcig közlekedik, s így Budapest keleti p. u.-tól Miskolcig közvetlen vonatot fog képezni.

Az ellenirányú külön személyvonat pedig szintén december hó 22., 23., 24., 27. és 28-án fog közlekedni. E vonat Hatvanról, a honnét a miskolci 421. sz. rendez vegyesvonatnak a folytatását fogja képezni, d. u. 5 óra 30 perccor indul és Budapest keleti p. u.-ra este 7 óra 40 perccor érkezik.

A zólyomi külön személyszállító tehervonat I. II. és III. oszt. kocsikkal december hó 23-án fog közlekedni. E vonat Losoncra d. u. 1 óra 21 perccor indul és Zólyomra d. u. 4 óra 21 perccor érkezik.

A marcheggi külön gyorsvonat I. és II. osztályú kocsikkal december hó 24-én fog közlekedni. E vonat Budapest nyugati p. u.-ról d. u. 2 óra 40 perccor indul és Marcheggre este 6 óra 3 perccor, Wien St. E. G.-re pedig este 7 óra 5 perccor érkezik.

A marcheggi külön személyvonat I. II. és III. osztályú kocsikkal december hó 23-ról 24-re hajló éjjelen fog közlekedni. E vonat Budapest nyugati p. u.-ról éjjel 10 óra 10 perccor indul és Marcheggre reggel 4 óra 55 perccor, Wien St. E. G.-re pedig reggel 6 óra 30 perccor érkezik.

A Budapest-szolnoki külön személyvonat I. II. és III. oszt. kocsikkal december hó 23-ról 24-re hajló éjjel fog közlekedni. E vonat Budapest nyugati p. u.-ról este 9 óra 30 perccor indul és Zsolnára reggel 7 óra 27 perccor érkezik.

A lipótvári külön személyvonat I. II. és III. osztályú kocsikkal december hó 23., 24., 27. és 28-án fog közlekedni. E vonat Lipótvártól d. e. 11 órakor indul és Pozsonyra d. u. 12 óra 58 perccor érkezik.

A nagymarosi külön személyvonat I. II. és III. osztályú kocsikkal december hó 23., 24., 25., 26., 27., 28., 31., továbbá 1909. évi január hó 1., és 22-án fog közlekedni. E vonat Budapest nyugati p. u.-ról d. e. 8 óra 45 perccor indul és Nagymarosra d. e. 10 óra 25 perccor érkezik.

Az ellenirányú külön személyvonat pedig szintén december hó 23., 24., 25., 26., 27., 28., 31., továbbá 1909. évi január hó 1-én és 2-án fog közlekedni. E vonat Nagymarosról d. u. 4 óra 17 perccor indul és Budapest nyugati p. u.-ra d. u. 5 óra 45 perccor érkezik.

A ceglédi külön személyvonat I. II. és III. osztályú kocsikkal december hó 24. és 28-án fog közlekedni. E vonat Budapest nyugati pályaudvartól d. e. 11 óra 55 perccor indul és Ceglédre d. u. 2 óra 11 perccor érkezik.

Az ellenirányú külön személyvonat pedig szintén december 24. és 28-án fog közlekedni. E vonat Ceglédre d. u. 5 óra 34 perccor indul és Budapest nyugati p. u.-ra este 7 óra 45 perccor érkezik.

A párkány-nánai külön személyszállító gyorstehervonat I. II. és III. oszt. kocsikkal december hó 24. és 28-án fog közlekedni. E vonat Pozsonyról éjjel 1 óra 13 perccor indul és Párkány-Nánára reggel 4 óra 39 perccor érkezik, a honnét folytatódva a Budapest nyugati p. u.-ra reggel 7 óra 5 perccor érkező 217. számú rendez személyszállító gyorstehervonat menetrendjében közlekedik, s így Pozsonyot Budapest nyugati p. u.-ig közvetlen vonatot fog képezni.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Radó Aladár
 Budapest,
 IV., Récsi-utca 5.,
 Deák Ferenc-utca sarok.
 Bluz, pongyola, zsupon
 occasio-kirakatának
 megtekintésére felkéri a
 t. hölgyközönséget.
**Karácsonyi divat-
 lap ingyen.**

Beráts Emma
 szabászati és varró-szak-
 iskolája urinők részére.
Wesselényi-utca 4. II. 11.

Idegés és gyenge tehetségű
 gyermekek nálam szakszerű oktatást és teljes
 ellátást nyernek.
KELEMEN IGNÁC
 gyógypedagógus Bpest, X., Tisztviselőtelep, Rezső-tér 2.

Minden nőnek szükséges
 eddig még nem léte- **mellvédő**, mely a káros
 zett szabadalmazott **mellvédő**, fűzőket vég-
 kép megszünteti, a nő viseletre pedig korszakalkotó.
 Szabadalommal védve. Megrendelhető **3 K-tól** tel-
 jeub, a mellőség megjelölésével, egyedül a megtalálónál.
Fábián Antal báró
 Budapest, VII. ker., Dob-utca 97. szám.

SZÜLŐK! Negy gondtól szabadulnak, ha
 gyermekeiket korrepetálás céljából
KEREKES internátusába
 Budapest, VII., Garay-utca 5. sz. küldik.
 Bejárók tanítása 3-6-ig, Havi tandíj 30 korona. Benna-
 koknak magyaros ellátás és korrepetálás havi 100 korona.
 Pótvizsgákra, magánvizsgálatokra való előkészítés. Ide-
 ges és gyenge tehetségű gyermekeknek külön osztály
 Nyelvek. Kereskedelmi szaktantargyak. Elsőrendű tanerők.

Ékszert csak jó minőségűt, saját gyártmányt,
 modern platina- és aranyfozalatban,
 ugyszmtén izléses ezüstáruat aján-
 jól válogatott minőségben igazán
 olesó **ADLER J., = ékszerkészítő =**
 áron **V., Dorottya-utca 10.**
 Befoglalás és javítás helyben és a vidékre kifogástalanul
 és pontosan.

Pártoljuk a honi ipart!
 Az igaz magyar gazdasszony nem küldi már
 ruháit külföldre tisztítás és festés végett, mert
BEIERL JÓZSEF
 műfestő és vegytisztító,
 Budapest, VI., Király-utca 8., (az udvarban)
 a legjutányosabban és legpontosabban vegytisztít és
 fest bármilyen uri és női szövet-, selyem-, bár-
 sony- és csipkeruhát. Csipke- és szövetfüggönyök
 tisztítása. — Vidéki megrendelések gyorsan, pon-
 tosan és jutányosan eszközöltetnek.
 Főüzlet: Budapest, VI., Király-u. 8. az udvarban.
 Gyűjtőtelep: IV., Múzeum-körút 31. sz. X., Beiső-
 Jászberényi-ut 4. Ujpest, Árpád-ut 48.

Egy boldog leányról.

A modern ember már valósággal nem is tudja mi a boldogság. Annyira elfoglalja az élet nyomorúsága, a létért való küzdelem, hogy jóformán már érzéke sincs a boldogság iránt. De mennyi mindenre is van szükségünk, hogy boldogok lehessünk: mindenekelőtt pénzre, társadalmi állásra, befolyásra, tehetségre, szépségre, jó idegkre s olyan egészséges szervezetre, a mely a legnagyobb visszaéléseknek is ellent tudjon állni.

Ily módon, ennyi föltételhez szabva azt, magunk nehezítjük meg magunknak a boldogságunkat. Pedig Hamlet azt mondja, hogy egy dióhéjba zárva is boldog tudna lenni. Még csak azt kellett volna hozzátenni, hogy ebben a dióhéjban egészen a magáé lesz. A lelkileg hontalanok, a bolygó lelkek, a kik nyugalmat soha sehohol sem találnak, ilyenformán megértették volna talán. A míg lelkendezve futunk a boldogság után, sohasem fogunk rátalálni. De ha megállunk, magunkba térünk, egyszer csak meg kell hallanunk a halk kopogást. Egy olyan leányról akarnék ezekkel a gondolatokkal kapcsolatban beszélni, a ki nagyon boldog, bárha hijjával van a boldogság minden külső föltételének, sőt a ki tudomást szerez arról, mennyi oka van arra, hogy szerencsétlennek tartassék, még meg is szánja: mert a szegény, ma már huszonnyolc éves leány vak és süket! Lehete ennél borzasztóbbat elképzelni? És Keller Helén, a ki „Életem története” című könyvében mondja el nekünk élettörténetét, arról biztosít bennünket, hogy nagyon boldog és mi ezt el is hishetjük neki. Teljes birtokában van a saját énjének, a melyet fáradhatatlanul gazdagit és fölékesít, buzogni érzi az arany és áldás forrásaiként.

Mindazonáltal föl kell tételeznünk, hogy ez a boldogság nem zavartalan és aligha akad, a ki Keller Helént irigyelné. Keserves küzdelmekkel szerezte meg ő is és csak a türelem fenkölt s szinte lehetőséget meghaladó vezetésnek köszönhető, hogy meg lehetett fekezni benne a komor és vad démonokat, a melyek pusztítólag környezték ezt az életet.

Alabamában, Tusconbiában, tehát Éjszak-Amerika déli részén született Keller Helén 1880 június 27-én. Apai részről svájci származású és elődei Zürichből valók. Tizenkilenc hónapos korában egy súlyos betegség folytán megsüketült és megvakult. Eleinte úgy nőtt föl otthon, mint egy kis vadonc. Csak éppen annyira emlékezett az elvesztett érzékekre, hogy nélkülözni tudja azokat s hogy heves idegesség, féktelenség és önféjűség keljen a nyomukban. A szülei, szerencsére jó módú emberek, egy darabig tehetetlenül álltak a természetnek e játékával szemben. — Ugy nőtt föl a leányka a szülei házában, mint egy kis vadonc és változás ebben csak akkor állt be, a mikor 1887 márciusában Sullivan Anna került a házhöz nevelőnőnek.

A mi ez idő óta a kicsi Helénnel történt,

a civilizáció egyik legnagyobb tettei közé tartozik, a melyről tudomásunk van; szinte megismétlődni látjuk néhány évnyi időtartamba beleszorítva az emberiség művelődés történetének egy részét.

Sullivan kisasszony, a ki gyermekkorában szintén vak volt és valamennyire kigyógyult e bajából, a sorsából s a szerető szívéből bizonyos zsenialitást meríthetett, különben nem lehetett volna ilyen páratlan nevelőnője a siket-vak leánynak. A Helénnel való első találkozását így írja le:

— Alig tettem a lábam a lépcső fokára, oly erővel rontott nekem, hogy föltétlenül eselem, ha Keller kapitány nem állt volna mögöttem. Végigtapogatta az arcomat s a ruhámat, szintugy az utitáskámat, a melyet kivett a kezemből és mindenáron föl akarta nyitni. A mikor az édesanyja ezt nem akarta megengedni, Helén kipirult és nagy dühbe borult. Nagyon hamar tisztában voltam vele, hogy a családtagok közül senki sem bír a kis féktelennel. Az asztalnál rettenetes volt a viselkedése. A kezével bele nyult a tálakba és ha nem akarták ezt megengedni, szörnyű jeleket játszódtak le.

Végre a nevelőnőnek, ha valamit el akart érni, teljesen ki kellett vennie a gyermeket a család környezetéből. Beköltözött vele egy félre-eső kertlakba és ott tíz nap alatt sikerült teljesen megfékeznie a kis féktelent, s mindezt csak jószággal, kitartással, következetességgel s lelki hozzásimulással érte el. Most már aztán hozza lehetett látni a tanításhoz, a mely váratlanul kedvező eredményeket szült.

Legelőször azt kellett megértetni a gyermekkel, hogy minden dolognak van neve. Miss Sullivan a bábun kezdte s beleírta a gyermek kezébe a bábu angol elnevezését: d, o, l, l. A mikor a kicsike megértette, hogy ez mit jelent, kipirult arccal sietett az édesanyjához, hogy közölje vele ezt a neki új dolgot. Ily módon lassankint szaporodott a szóbősége, de azért természetesen akadnak különösebb nehézségek is. Így például nem tudta megérteni a „korsó” s a „víz” jelentőségét, a míg a vizet mindig a korsóban adták neki. De a mikor a csapból a kezére csurgatták a vizet, akkor tanulta meg megkülönböztetni a két fogalmat. Lassankint megkezdtek az olvasást (domborn betűkkel) s az írást és negyed évvel a Sullivan kisasszony érkezése után Helén már megírta az első, természetesen még kissé ügyetlen levélét. De már egy évvel később, nyolc éves korában olyan leveleket írt, a melyeket sok nálánál idősebb gyermek megírígyelhetett volna. Még gyorsabban haladt az olvasással.

Nem részletezzük, hogyan folytak a tanulmányai, csak megemlítjük, hogy bár a fővezető mindenben Sullivan kisasszony volt, megfordult náluk sok nyelvtanár. Helén eljárógatott egy bosztoni vakok intézetébe is és szellemileg, lelkileg növekedett a hasonló sorsu gyermekek társaságában. A mikor egy norvégiai siket-vak leány-

ról hallott, a ki megtanult beszélni, nem nyugodott addig, míg óriási erőlködések és Sullivan kisasszony okos és áldozatkész módszere mellett, meg nem tanulta a hang- és szóképzés nehéz művészetét. De azért évekig eltartott, a míg a közvetlen környezetén kívül állók megértették. Törhetetlen buzgalommal igyekezett előre. Megtanult latinul és görögül és Virgiliust meg Homeroszt eredetiben olvasta. Tizenkilenc éves korában érettségizett és egy évvel később hallgatója lett a Radcliffe Collegiumnak.

Bár hijjával van a két legfontosabb érzéknek, annál mesébben fejlett a szaglása s a tapintása. Még ma is gyönyörrel emlékezik a lóhere pompás szagára, a melyet a kedvenc ponyya kilehelt. Az embereket még évek mulva is megismeri a kézszorításukról és szinte furesan hangzik, a mikor Mark Twainről azt mondja: „A kézszorításából kiérezem, hogy hunyorgat a szemével.” Az idő folyamán valami keveset javulhatott a hallása, mert említést tesz fegyverek csörgéséről, súlyos léptekről, vagy egy vasut fűtytyéről, a mi följlesztette.

A legkisebb siker, a mit bármely téren elérni tud, véghetetlenül boldoggá teszi, de természetesen nem marad el a visszaesés sem. Vannak napok, a melyeken hideg ködként nehezedik rá magányos voltának a tudata. Ébren ül az élet elzárt kapuja előtt. Belső fény, zene és vidámság van; de neki nem szabad oda belépnie. Olyankor aztán mintha göresös fájdalmat érezné és úgy érzi, kárthatatnia kell a sorsot. De ezek az elkerülhetetlen hangulatok elmúlnak és nem tartanak soká.

„Hamarosan visszanyerem egykedvűségemet és addig kacagok, a míg nyoma vész az elégedetlenségemnek.” „Mindenben van csodálni való; még a sötétségben s a csendben is és én megtanultam, hogy minden körülmények között meg legyek elégedve sorsommal.”

Igy vigasztalódik ez a kiváló lény a komor órák idején. De ha ehhez hozzávesszük a derűs órákat, a melyekben a lelke korlátalanul csapong, nem mondhatjuk-e bátran, hogy Keller Helén a legboldogabb emberek közül való!

Hölgyeim! Kimőljék hajukat!

Uj! Hatás meglepő! Uj!

„FRAUENLOB“

szab. természetes hajfordorító

Sötét nélkül elérhetünk

laponan fekvő hajfordot,

melynél az általában megki-

vánt onduláció mindjárt je-

lentkezik. Modern és izlases

hajdiseknel nélkülözhetel-

len. Minden hölgy, a ki a

„Frauenlob“-ot megpró-

bálja, el van ragadtatva. **Ára**

csak 60 fillér. A droguistá-

tól, az illatszert, rövidaru-

kereskedőtől es fodrasztól

csak „Frauenlob“-ot kerjen.

A hol nincs, direkt szállítja az osztrák-magyar vezérköp iselet:

RUDOLF POHL, Wien, II., Valeriestrasse 9-15.

Kozmetika.

Puder.

A világtörténelemből tudjuk, hogy már a régi Róma előkelő hölgyei is használtak pudert.

Kétezer hosszú idő alatt a puder egészen érdekes, hogy ezen hosszú idő alatt a puder semmit sem változott. Csak az utóbbi években változtak meg a viszonyok, a mikor az amerikai dr. Jackson a porcellánpudert feltalálta.

1. ábra.

Az amerikai porcellánpuder tudvalevőleg, tiszta porcellántömbből készül és az egyetlen puder a világon, mely teljesen ártalmatlan és szabadalmazva van.

Az amerikai porcellánpuder csak akkor eredeti, ha dobozán „Yes” szócaska áll.

Maga a hivatalos világ is elismerte az amerikai porcellánpuder ártalmatlan voltát a következő bizonyítvánnyal:

To all whom it may concern: The New York Pharmaceutical Society beg to certify, that the American Porcellanous Powder is to day the best toilet powder in the world. It contains only harmless ingredients and is the only powder which can be used for the most delicate complexion.

Magyarul:

A newyorki gyógyszerészi egyesület ezennel bizonyítja, hogy az amerikai porcellánpuder manap a legjobb toalettpuder a világon. Kizárólag ártalmatlan anyagokból áll és az egyetlen puder, mely még a legkényesebb arcból is alkalmazható.

Az 1. ábra mikroszkop alatt az eddigi rossz puderek egy szemcséjét mutatja, a 2. ábra pedig a porcellánpuder golyó alakú szemcséjét, a 3. ábra magyar nyelven állítja elé a porcellánpuder közismert reklámját.

Kozmetikai mosdó viz.

Az amerikai hölgyekről az egész világon az a hit van elterjedve, hogy mesés összegeket áldoznak egy-egy fürdőre.

Az európaiak csodálkoznak ezen, de mennyivel nagyobb lenne bámulatuk, ha tudnák, hogy ennek éppen az ellenkezője az, a mi csodálatos. Az amerikai hölgyek éppen-séggel nem költenek óriási összegeket a fürdővizre.

Ehelyett egy egyszerű, de emellett csodás hatású szert használnak.

Ez a szera „Yes” toalettpuder.

Ez a szera „Yes” toalettpuder.

Előkelő hölgyek csak az amerikai porcellán pudert használják.

3. ábra

A boraxot Európában is már nagyon régen ismerik, azonban az eddigi boraxoknak az a főhibájuk, hogy közönséges ipari boraxok.

Itt ismét megnyilvánult az amerikai kozmetikusok zsenialitása. A boraxból minden ártalmas anyagot kivontak és csak a vegyileg teljesen tiszta „Yes” toalettpuder adták át a forgalomnak.

A „Yes” toalettpudernek már néhány napi használata után, következő feltétlen biztos eredménye mutatkozik: Ideális szép arc-, kéz- és testbőr, fényes, rózsás körmök, a testnek tartós finom illata.

B. Hatford.

Ezt a cikket a st-louisi Beauty and Natur című folyóiratból vettük át. A benne felsorolt készítmények kaphatók az Amerikai Porcellánpuder Részvénytársaságnál (American Porcellanous Powder Company Limited, melynek magyarországi depotja Budapest, VIII, Rákóczi-ut 9. sz. (Pannónia-szálló mellett) és Kecskeméti-utca 8. szám alatt van.

1 doboz porcellánpuder 5 kor. — fill.
kisebb 3 „ — „
1 doboz „Yes” toalettpuder 90 „
illatos 1 „ 20 „

Itt figyelmeztetünk mindenkit arra, hogy az amerikai porcellánpuder csak akkor valódi, ha a doboz tetején a „YES” szócaska áll.

Nőegyesületek.

A Szanatórium-Egyesület közgyűlése. A Budapesti Szanatórium-Egyesület megtartotta tizedik jubiláris közgyűlését az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság dísztermében nagy és előkelő közönség részvételével. Megjelentek a többi között: Batthyány Lajos gróf titkos tanácsos, Harkányi Frigyes báró, Korányi Frigyes báró, ormódi Ormódy Vilmos, Burchard-Bélaavary Konrád, Hatvany-Deutsch Sándor, Müller Kálmán dr. főrendiházi tagok; a Vöröskereszt-Egyesület képviselőjében Szerb György udvari tanácsos, a belügyminisztérium képviselőjében Chyzer Kornél dr. miniszteri tanácsos, a fővárosi képviselőjében Magyarevits Mladen dr. és Szabó Sándor tiszti főorvosok, Pest vármegye képviselőjében György József dr. megyei tiszti főorvos. Ott voltak továbbá Libits Adolf udvari tanácsos, Korányi Sándor báró, Elischer Gyula dr. egyetemi m. tanárok, budahegyi Pauer Károly dr., Adler Zsigmond dr. királyi tanácsos, Koppély Géza, Schanzer Ignác, Löw Sámuel dr. és mások. A hölgybizottság tagjai közül megjelentek: Dániel Gáborné, Soós Elemerné, Korányi Frigyesné báróné, id. Elischer Gyuláné, Herich Károlyné, Bancalári Adler Hedvig, Elek Pálné, Basch Gyuláné, Pollatschek Elemerné, Neumann Arminné, Emich Gusztávné stb.

Uj közjótékonyági egyesület Budapest. A VII. kerületnek a közel jövőben várható szétosztása kapcsán, a Rottenbiller-utcától kifelé terjedő vidéken új közjótékonyági egyesület alakul. A megalapításon ráczalmási Paiss Gyuláné és Benedek Dezső fáradozott és az ő elnöklésük alatt megalakult a kerületi népkönyvtár. Az értekezleten a kerület előljárója és számos előkelősége vett részt és azt határozta, hogy az új közjótékonyági egyesület érdekében nagyarányú akciót fognak indítani.

A Magyar Hölgykoszoru ülést tartott Bánffy Györgyné báróné elnöklése alatt, a melyen megalakították a pedagógiai szakosztályt. A szakosztály elnöke lett Varjass Endréné igazgatónő, jegyzője pedig Szabó Hermanné fővárosi tanárnő. A választás után Varjass Endréné tetszéssel fogadott előadást tartott a gyermeknevelésről.

A IX. ker. Jótékony Nőegylet folyó évi december hó 5-én 308 szegénysorsu iskolás gyermeket látott el téli ruhával.

A Lorántffy Zsuzsánna Egyesület a tüzoltó-utcai elemi iskola napközi otthoma nagytermében, Tüzoltó-utca 88., december hónapban három vallásos estét rendez, a melyeken a biblia-magyarizációt minden alkalommal Böszörményi Jenő tartja.

A Művészet és Művelődés Magyar Nők Köre fényes vendégnap keretében nyitotta meg karácsonyi bazarját; a klubhelyiségek megteltek érdeklődő közönséggel. A hangversenyen közreműködtek: Kordin Mariska, a ki Ardittitól a „Vágy”-at és Lányi „Régi nótá híres nótá” című dalát énekelte. Feld Irén nagy tetszés mellett olvasta föl Szalay Masa és Dóczy Lajos költeményeit, valamint Pakots Józsefnek az ő számára írt kedves humorizációját: „A jótékony hölgyek”-et, a mellyel élénk derűtséget keltett. Kuliffay Izabella zongorajátékkal aratott zajos tapsokat. A sikerült hangverseny után kedélyes teázás és tombola következett, a mely a bazar tartama alatt mindennap ismétlődött. A vásárlási kedv élénk volt és a bazar valóban szép és olcsó tárgyai nagy kelendőséggel örvendtek.

Szabás, varrás

angol és francia mód szerint alaposan tanítatik egy hónap alatt
PALLER AMALIA tanintézetében,
Budapest, Kálvin-tér 8. szám.
Női tanítványok felvételnek.

BLOCH-féle **fiúzó**
a legjobb készítmény.
Wien, VII., Neubaugasse 19.
Fiókútl. t.
VII., Mariahilfstrasse 58.
Telefon 9078. Képes katalógus és u mutató a mérték vévéshez ingyen és bérmentve.

**Kakas *
* Márton**
Előfizetési ára
negyedévre 3 korona
Kiadóhivatal
Budapest, VIII. ker.,
Róka Szilárd-utca 4.

BLUM LAJOS gazdagon berendezett
SIREMLÉK RAKTÁRA
Budapest, VIII. Köztemető-ut 4
Tudás nagyban és kicsinyben. Szolid ki-
szolgálás és jutányos árak. Elvállal temetőkből
sírkövek átszállítását és sírtelirátok újítását

TOCH MARISKA női kézimunka-üzlete

Budapesten, Koronaherceg-utca 3. (az udvarban)
Pontosan és jutányosan szállít mindennemű finom kézi-
munkákat és hozzávaló anyagokat. Bruges, Madeira, Szmirna
stb. amerikai fagyaport-párnakhoz.

„IDEAL” gőz plüssé és gouvre intézet
Budapest, IV., Deák Ferenc-u. 21. Telefon 118-11.
Cakkozás, gombáthuzás. Saját minták. Elvállalja plüssé-
intézetek teljes felszerelését

GÄRTNER ÁGOSTON
izzólámpakereskedés
Budapest, V., Wurm-utca 3.
Telefon 95-33. „ Telefon 95-33.
Mindennemű izzó- és Wolframlámpák.

**IDEÁLIS HASHAJTÓ A
CALIFIG**
fiatalok és öregek részére!
Nem okozhat az anya
gyermekének nagyobb örömet, mintha
egy kanálnyi ad neki a „Califig”-ből,
a kaliforniai fügeszörpöből. Nincs
is szer, mely gyenge természetűeknél
jobb hatással volna, ha hashajtószerre
van szükség. A „Califig” ifjunál, vénnél
egyaránt kedvező hatással jár, mert
tisztítja a gyomort és megóvjva az emésztési
szerveket időnkinti vagy krónikus
székrekedéstől.
Kapható minden gyógyszerárban.
Nagy üveg 3 kor. Kis üveg 2 kor.

Szabás, varrás,
mintarajzolás legelőkeltebben tanulható
elsőrangú szabászati varrótanintézetemben.
Maison Wilhelm, Erzsébet-körut 42.

Szülő nők
vagy bármily női bajban szenvedő hölgyek a dunaharaszti Park-Szanatóriumban fölvetetnek. Gyönyörű 16 holdas angol park, elegáns berendezésű külön szobák, tartságotermek allanak a betegek rendelkezésére. Nő-orvos a telepen. Elsőrangú szülésznők és apolozemélyzet. Kötő konyha. A fölvetelt az igazgatóság közközi Dunaharaszti. Dunaharaszti a Budapest közvágó-híd állomástól a helyi érdekű vasuton 40 perc alatt érhető el. Vonatok óránként közlekednek. Telefon: Budapest környék Dunaharaszti 3. Prospektussal kívántra szolgál a Park-Szanatórium igazgatósága. 2841

SZABÁSZATI
varróiskolám, mely 10 év óta fennáll, most legnagyobbítva be-
íratkozni lehet Francia-angol tonettek, valamint isohornódek
készítő kitértőn tanítatik Tandij egész evre 50 forint. fel-
evre 25 forint. Francia es nemzet nyelv tanítás a növendékek-
nek díjtalan
JUHÁSZ VIKTÓRIA, Váci-utca 14. szám.

CIMBALMOK,
legjobb szabadalmazott acél-
szerkesztéssel, melynek hangja,
hangtartása rendkívül tónak bizo-
nyosított. részletfizetésre is leg-
megszebb minőségű állással lap-
bátok. Fővezetők, gramofon-
ok, nagyszámú fuvolák, oltérák,
okarinák stb. olcsón, legjobbak.
Kifűntetve altemert 10 munkabért
Ártalozásokat ingyen küld
Moayoróssy Gyula
m. kir. szab. hangszergyára
Budapest, VIII., Rakoczi-ut 71.
Telefon 58-20.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem Bpest, IV., Károly-
körut 26. sz., I. em.
FOGAK
és teljes fogorok szájpádás nél-
kül. Aranyfogkoronák, aranyhidak
es mindennemű kaucuk fogazatok
melyeket a szájból kivenni nem kell.
A gyökerek eltávolítása főlőleges.
Tartós porcellán- és aranytömések.
Fogzás teljes érzestelenítéssel, 10 évi jótállással. —
Videkiek 1 nap alatt kielegítettnek, megvárhatják
Méréselt árak **EDELMAJN JÓZSEF** dr. fogorvos
és néhai Neufeld D. dr. fogorvos volt teohnikai
asszisztense Marial (Taub) Arthur. (Litt.) 2858

Réti Jakab Imre műbutorgyáros
közismert szolid munkáiból állandó
mintalakás-kiállítást
— tart fenn —
Budapest, Kazinczy-u. 2. (Rákóczi-ut sarok).
Kizárólag sima angol butorok! Igen jutányos árak!

Legelőkeltebb
arctisztító- és szőpítőszer
minden arcot fűdt, frissít és szőpít
a **KRIEGER-féle**
AKÁCIA-kréme . 2 kor.
-puder . 1 kor.
-szappan 1 kor.
Törvényesen védve. Hatásuk osodás
Szeplőt, májfoltot, ráncot, pattanást biztosan eltávolít.
Nemcsak hazánkban, hanem az egész világon
közkezdveltségnek örvendenek. — Főraktár:
Korona-gyógyszertár Budapest,
Kálvin-tér
Postal szétküldés naponta.

Próba- és játékbabák legol-
csóbban
BERNHARDT B. FIAI
magyar próba- és játékbaba-iparvállalatnál
Budapest, Rombach-utca 15/D.
Babajavitó-intézet.
Arjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

LEGSZEBB AJÁNDÉK
— A —
KÖNYV
KARACSONYRA!

Legjobban ajánlható könyvek az ifjuságnak!
Hamvay Odön: Az aradi tizenhárom,
tűzve, bolti ára 4.— kor.
Hamvay Odön: Damjanich János élete,
tűzve, bolti ára 2.— „
Leiningen Károly gróf levelei és naplója,
lél pergamen kötésben 10.— „

E három szép munkát, melyek szabadság-
irodalmunk gyöngyei, előfizetőinknek bér-
mentes küldéssel 8 koronáért küldjük meg
az összeg előzetes beküldése esetén.

Lorimer George Horace: Meriman Charles Eustace:
Egy dollárkirály Egy dollárkirályfi
levelei fiához levelei papájához
Bolti ára 4 korona. Bolti ára 4 korona.

Szabó László:
Jókai élete és művei
számos képpel. ára 4 korona.
Garády Viktor: Garády Viktor:
Mezei séták Tengerparti séták
természeti képek. gyönyörű vászonkötésben.
Ára 3 korona Ára 5 korona.
Előfizetőinknek ezen öt szép könyvet
bérmentve 12 koronáért küldjük meg.

E kedvezményt kizárólag a DIVAT
UJSAG előfizetőinek szántuk és csak
karácsonyig szerezhetők meg ez áron.
Megrendelhetők lapunk könyvkidóhivata-
lában az összeg előzetes beküldése mellett

Házasság.

Czárán Zoltán földbirtokos, ismert nevű urlovas eljegyezte a Nemzeti Színház ifjú művésznőjét, a budapesti közönség ünnepeket kedveltjét, Paulay Erzsikét. A menyasszony a Nemzeti Színház néhai igazgatójának, Paulay Edének és a színház kiváló művésznőjének, Paulayné Adorján Bertának a leánya. — Vízkeleti Kis Elemér, vasvármegyei főszolgabíró feleségül vette Budapesten Horváth Margitot Koszkol Jenő festőművész húgát. — Édeskuty Jenő ásványvízgyártó feleségül vette Besztercebányán Kollár Eugéniát. — Erdy Kálmán huszárfőhadnagy feleségül vette Előpatakon Zámblér Margitot. — Detre László dr. egyetemi magántanár feleségül vette Washingtonban Coblenzer Lilliant. — Baráthi Huszár Aladár feleségül vette Budapesten szilasi és pilisi Szilassy Máriát. — Csik István városi mérnök eljegyezte Vida Irénkét, Vida Pál számvizsgáló, székesfővárosi tüzoltóparancsnok és országos tüzrendészeti előadó leányát. — Pártay Zoltán feleségül vette Ungváry Bertát. — Csergőffy István eljegyezte Vasváry Ferenc leányát, Gizellát. Budapesten. — Derzsi László brassói állami főreáliskolai tanár eljegyezte Virágh Erzsikét, Mezőmadarason. — Sátorközi Rosenberg Gyula dr. fővárosi ügyvéd leánya, Lili, jegyet váltott Nagel Marcel budapesti nagykereskedővel. — Walter István építész házasságot kötött a III. ker. anyakönyvi hivatalban Kertész Ilonkával. — Királyfiak Jeszenák Pál házasságot kötött esicseri Orosz Adriennel. — Pálos Ödön székesfővárosi tisztviselő eljegyezte Faith Gizikét Budapesten. — Simon Károly főgimnáziumi tanár feleségül vette Pintér Kornéliát, özv. Pintér Sándorné leányát Győrből. — Szántó Jenő budapesti első honvédegylovezredbeli főhadnagy-kezelő-tiszt feleségül vette Virágh Mariskát. — Oreskovits Jenő rendőralkapitány, nyug. cs. és kir. hadnagy eljegyezte Döry Alizt.

Mezei Jakabné Budapesti szabóipartestület tagja
varró- és szabászati mintarajz-iskolája
kizárólag urhölgyek részére
Budapest, VI., Teréz-körut 4. sz.

A Mojzsis-féle cipők a legjobbak!

Izazi gyötrelem, ha cipőnkkel nem vagyunk megelégedve. Ha Ön igazán ideális jó anyagból készült szép cipőt akar, mely saját műhelyben készül, ne mulassza el, hogy egy kepes árjegyzéket kérjen, melyet kívánatra ingyen küldök. Ezen árjegyzékben úgy az ur-, mint a női-, valamint a gyermekcipők fel vannak sorolva.
Mojzsis Gusztáv cipész-mester, Bpest, Király-utca 46.
Meg nem felelő árukat kicserélek vagy kívánatra a pénzt visszadom.

RÓZSA-TEJCRÉME

páratlan és csodás hatású kézfinomító!

Egy tégely 50 fillér, 10 darab 4 kor. 50 fillér.

Készíti: Vámos dr. és Füredi,
„Angyal”-drogéria Pécs, városház-épület.

Ha beküldi fényképét

ugy a legszebb kivételű 12 db bromezüst levelezőlapot (a fénykép **3 koronáért** készítek. Kí-
lehet bármilyen) fogá-talan ki-
vitelért kez-skedem Cim

PAUKER MÓR
papírkere-kedése Budapest, V., Váci-körut 56.

Szabni, varni és raizolni

a legkönnyebb francia módszer szerint **3 hónapon belül tanít** a legjobb hírnévek örvendő szakiskola,
Maison Fischer, V., Lipót-körut 27.

KRISTALIN?
SZÉPÍTŐSZER
KRISTÁLY-MASSZA, DISZTÉGELY 3K. ÜVEG DOBOZ 3K.
KRISTALIN-POUDER 1K. KAPHATÓ
KRISTALIN-SZAPPAN 1K. MINDENÜTT
MAGYARORSZÁGI FŐRÁKTÁR, BUDAPEST VIII BAROSS U. 91.

Nagyságos asszony! Ha selyemmá-
rakkal rendelkezel, készí-
tünk férjének **elegáns nyakkendőket**
FENYVES NÖVÉREK
Király-utca 78. (Király-Színházzal szemben).

ARCÁPOLÁS.

Legmodernebb szisztem a **szőrtelenítő arcgőzfolyadék**,
orvosi tekintélyek ajánlják. Napontai szétküldés.
Kozmetika, parfümeria Kossuth Lajos-u. 3.
léposóház ::

Szabás és mintarajzolás angol és francia beosztás szerint legalaposabban tanítatják
Cseh Lajosné
hatóságilag engedélyezett, 17 év óta fennálló szabászati és varró-tanintézetében.
IV., Szervita-tér 5. sz., félemelet 1.
Sikeres tanításról bárki meggyőződhetik. Este óránként ingyen tantolyam. Szabónőknek külön tantolyam.
Elegáns ruhát a legszolidabb árban készít.

Extrait Eau de Cologne

Legfinomabb Kölni viz párlat

LUX MIHÁLY

drogéria-, vegy- és illatszer üzlete
BUDAPEST, IV., Múzeum-körut 7. sz.
Árjegyzék ingyen a bérmentve.

Csetneki csipketanfolyam

a Rappel-féle nyilvános elemi magán nő- és leányiskola háztartási osztályában Izabella-utca 33.

Ugyanitt: főző-, fehér- és felsőruhavarró-, kalapkészítő-, művirág-, kosárfonó-, díszkémunka-, továbbá német-, francia- és angolnyelv-tanfolyamok. Kívánatra egy-egy tanfolyamra külön beiratkozók bármely időre elfogadhatnak. Növendékek korlátolt számban vetettek fel.

Értekezés naponta 2-4-ig.

A legnagyobb alkalmi lakás-berendezés

áruházban óriási választék és olcsó árakban kaphatók: mahagóni, palisander és citromfa

BUTOROK

régi perzsaszőnyegek, szalonbutorok, bronzcsillárok, díszműtárgyak.

NAGY ZSIGMOND Lázár-utca 3. sz.
Saját ház, a Bazilika közelében
Telefon 18-22. :: Telefon 18-22

Különlegességek

gyermek játékszerekben.

Karácsonyi ujdonságok

a legnagyobb választékban

Liebner Zsigmond

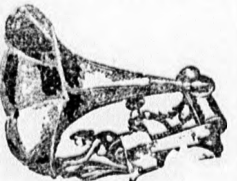
gyermekjáték-áruházában

Bpest, V., Nagykorona-u. 14. (Zrinyi-u. sarok)
Bazilika főbejáratával szemben.

Mozgótestű babák a legolcsóbbtól a legfinomabb kiállításig. Törhetetlen celluloidbabák.

Fonográf
ábra szerint 7 kor. Kolumbia aranyöntésű hengerek 1.50 korona.

Gramofon
tökéletes szerkezettel 30

korona. Kolumbia kétoldalu hanglemezek, Fráter Lóránd énekeivel, 25 cm. átmérőjű 4.50 korona.

Képes árjegyzéket játékszerekről és beszélőgepekről ingyen küld:

LIEBNER ZSIGMOND

Bpest, V., Nagykorona-u. 14. (Zrinyi-u. sarok).

Előfizetési felhívás!

A Divat Ujság

— az —

1909 január-márciusi negyedre új előfizetést nyit:

Divat Ujság

előkelő, gazdag tartalmu és a mellett bámulatos olcsó magyar divatlap.

Előfizetési ára az 1909 január-márciusi negyedévre postai szétküldéssel

2 korona 20 fillér.

Minden számában szórakoztató melléklet és kétoldalas szabásminta-iv.

a szabásminta-iv olyan bőséges, olyan praktikus és oly szakszerű, hogy bárki igen könnyen eligazodhatik rajta. Ilyen csakis a DIVAT UJSÁG-ban található.

Havonként színes divatkép és kézimunka-melléklet.

A hónap második felében megjelenő számhoz fölváltva a

„TÜNDÉR UJJAK”

külön mintarajzlappal, a

MONOGRAM-LAPOK

mintái és színes kézimunka-kép.

A DIVAT UJSÁG megjelenik havonként kétszer, minden hó elején és közepén.

Szerkesztősége és kiadóhivatala:

Budapest, VIII., József-körut 5.

Előfizetéseket naptári negyed, fél, háromnegyed és egész évre fogad el bármelyik hazai könyvkereskedés meg a kiadóhivatal.

Az előfizetésre szánt összeg a BUDAPESTI HIRLAP postautalványán is beküldhető.

Mutatványszámok ingyen és bérmentve.

Háztartás.

Tejfeles töltött dévér.

Veszünk körülbelül egy és fél kilós dévér halat, szépen megtisztítjuk, s félbontva besózzuk s félretesszük; a hozzávaló töltelék a következőképp készítjük el: a halnak minden használható belső részét (ha többféle hal áll rendelkezésünkre, azét is) igen apróra megvágjuk, adunk hozzá petrezselyemzöldjét, egy kisebb vöröshagymának felét, két gerzed fokhagymát, mind apróra vágva, tojásnyi zsirt, törött borsot, sőt izlésünk szerint, egy egész tojást és egy vízbe áztatott, puha zsemlet, ezt mind összekeverve, a halba töltjük. A halat tepsibe téve fél liter tejföllel végig öntjük, szegedi paprikával meghintjük, zsirt adunk hozzá és jó tűznél gyakori locsolással pirosra sütjük a sütőben. Sütés közben a másik felére nem kell fordítani. Ha a levét igen el-süli, kis tejfölt önthetünk utána. Mikor megsült, szépen fölvágvá, hosszukás tátra rakjuk sorba, hogy egészen lássék. A levét mellőntve, melegen tálaljuk be. *Mátyai Mihályné.*

Meleg kávépálinka. (Lengyel ital.)

Három deci frissen főzött erős feketekávé (de minden pótlék nélkül), három deci tiszta, finom borszeszt, két deci tiszta hideg vizet, nyolcad kilogram cukrot s tíz fillér ára vanil-ját egy porcelán vagy uj pléfazékban fölteszünk mérsékelt tűzhöz. Jól záródó fedővel szorosán lezárva tíz percig főzzük, aztán még tíz percig, de ekkor kézzel le kell szorítani rá a fe-dőt és ha érezzük, hogy fölforrt, félrehuzzuk és lefödve kihűjtük, azután üvegbe öntjük. Lengyel paraszt népek forrón egy kanálnyi tiszta zsirt kevernek közé és mellőzik a vanilját, de így jobb. *Molnár Gabriella.*

Dió-torta.

Veszünk egy jó mély tábla huszonöt deka vaniljás finom porcukrot, hét tojássárgáját, hét egész tojást, s a habverővel folytonosan kavargatjuk vagy háromnegyed óráig, hogy szép habos legyen; a hét tojásfehérjéből kemény habot verünk s huszonöt deka finoman őrölt diót tizenkét deka finom kifli-morzssával összevegyítünk s a tábla elkevert tömeghez adjuk a habbal egyszerre; két tortasütőt vajjal megkenünk, meglisztezzük, a tömeget két egyenlő tortasütőbe öntjük, s tartós hónél sütjük, kiborítjuk a gyuródeszkára s diótörlékkel megtöltjük, a mely így készül: veszünk egy tábla 8 evőkanál őrölt diót, hozzá 3 evőkanál vaniljás porcukrot s annyi tejszint, hogy a dió összeálljon, s egész sűrű legyen. A töltelék a kihűlt tészta alá öntjük, késsel elsimitjuk s a másik tortát ráborítjuk, ismét plére tesszük, kávéjéggel bevonjuk, kis időre a sütőbe tesszük, hogy a jég megkeményedjék a tetején. A kávé-jég így készül: egy pohárba teszünk egy decire való jó erős feketekávé s egy diónagyságu cukorral föl-főzzük, folytonos keverés közt kihűjtük s keverünk bele finom porcukrot, hogy mártásszerű legyen s ez-zel, mikor már szép sima, a tortát bevonjuk.

Forgács-fánk.

Egy liter lisztet nyolc tojássárgájával, egy kis kupica rummal, egy kis sóval s annyi gyenge tejföllel vagy tejszinnel összegyurunk, hogy rétestésztaszerű legyen; eléggé vékonyra kisodorjuk és a derelyemet-szővel kis négyszögletes darabokra osztjuk s mind-egyik közepén három-négy rácsos vonalat nyomunk a metszővel egyik vonaltól a másikig, úgy egy centi-méternyire, forró zsírban szép rózsaszínre sütjük és cukorral meghintjük.

Eper-hab.

Fél liter befőtt epert szítán áttörünk és huszon-egy deka cukorral lekeverjük, háromnegyed liter tej-szín kemény habját hozzávegyítünk, két deka föl-olvasztott vizahólyagot erős és gyors keverés közt hozzávegyítünk, formába öntjük s jégre tesszük; mielőtt földadnánk, spanyolszél koszorúval diszítjük a tetejét.

Vesepecsenye.

Egy lábosba teszünk karikára vágott petrezsely-met, sárgarépát, vöröshagymát, zsirt, néhány szem borsot, szegfűszeget, babérlevelet s a besózott vese-pecsenyét ráteszük s öntünk rá egy evőkanál ecetet, mindezt együtt szépen óvatosan megpirítjuk; ha már szép piros, teszünk a lábosba egy evőkanálnyi por-cukrot s még együttesen pirítjuk egy ideig; öntünk rá ecetet s húslel, ha nincs, vízzel föleresztjük s így hagyjuk jó bő lébe puhulni másfél óráig, azután fél liter tejföldre teszünk egy kis lisztet, a habverővel jó erősen összekavarjuk s a lábosba öntjük s így együttesen hagyjuk a tűzhely szélén szép lassan forni. Tálaláskor a vesepecsenyét karikára szeljük, a tátra tesszük s a lábosban levő mártást átszűrjük s bőven öntünk rá belőle. Adhatunk hozzá apró kis zsemle gombócot, rántott burgonyapogácsát és be-főttet.

Kálmán Sámuel István uti fiuinternátusa

bentlakó és bejáró növendékek részére
Budapest, VII., István-ut 63. sz.

A főváros legegészségesebb helyén. — Gyönyörű kert. — Modern berendezés. — Villamvilágítás. — Egyéni nevelés. — Zene. — Nyelvek. — Vívás. — Svédturna. — Kiváló tanerők.

Magántanulóknak külön tanfolyam. SPEKTATOR

megfigyelő és nyomozási vállalat
IV., Semmelweis-utca 7. szám
Telefon 109-19. Telefon 109-19

Vezetője: Ormányi Bacskay Miklós
ny. államrendőrségi fogalmazó.

Elvállal nyomozási és megfigyelési megbízást, kereske-delmi, hagyatéki, bűnügyi és egyéb bármily bizalmas természetű ügyekben.

Hölgyek figyelmébe!!

Dívtos kézimunkák raizolt, kezdett és himzett dolgok-ban, valamint valódi irisz-csipkékben dus váasztek.

Nádas Ignác, IV., Koronaherceg-u. 11.

!! Harisnya- és keztü-különlegességek !!

Női kézimunkákhoz

szükséges mindennemű **himzőanyagok**, valamint **női-és gyermekharisnyák** nagy választékban legolcsóbb árban kaphatók. — Uj képes árjegyzék most jelent meg.

Berger és Feiszinger

női kézimunka-, himzőanyag-raktár, rajzműterem
Budapest, IV., Korona-utca 4. szám.
Allami felső leányiskolai szállító.

MINDEN HÁZTARTÁSBAN SZÜKSÉGES!

evőeszköz, arany, ezüst és nikkelárgyak tisztítá-sához és fényesítéséhez. Kész postacsomag bérmentes szál-lítással 6 K. 50 fillér. Tartalma: 2 1/2 kg. legfinomabb keztisztítópó 2 drb filzlap hozzá, 1/2 kg. fémtisztító (arany, ezüst és nikkelhez), 1 drb smirgel lenőkö, 25 iv legfínó-mabb csiszoló-vászon. 102638

DEUTSCH ÉS GOLDSCHHEIN
csiszoló-áruk gyári raktára
Budapest, Népszínház-u. 22. és Aggteleki-u. 21

SZENES MIKSA

Budapest, VII. kerület, Király-utca 59. szám
Karácsonyi ocasio! Női fehérmű. Cspike-függöny-, ágykészlet- és vászonáruban. —
Telefon 48-51. Szabott árak.

KÉZIMUNKA

Gobelinek, himzőanyagok és sző-
vetek szabott gyári árak-ban. Kérjen nagy képes árjegyzékét és kiválasztási küldeményt.
BÉRCZI D. SÁNDOR
női kézimunka-nagyiparos, Telefon
Budapest, VI., Desseffy-utca 5. 109-08.
(Váci-körút, sarokház mellett, villamos megálló)
szját áruházában.
Magyarország legnagyobb kézimunka-üzlete.

„PRINCESS“ divatos hajviselet bandeau

Legtisztább és legegés-
ségesebb segítőeszköze a festül-
ködésnél, a melvet a hölgyek
ugy a maguk haja fölött, mint
alatt viselhetnek.
Ára 30 korona.
!! Hajminta beküldése szükséges !!
— Szétküldés utánvétellel. —

Pürcher és Fritsch
hölgyfodrászok :: Budapest, Dorottya-utca 7.
Fiók: Balatonföldváron. :: Telefon 76-37.

FOGAK

szájpadlás- és gyökerektávolítás nélkül 4
koronát, teljebb, 10 évi jótállással. Az ál-
talunk készített és a párisi fogorvosi aka-
démia kiállításán az aranyérem és díz-
keresztet a pecsi kiállításán az ezüstérem-
mel kitüntetett fogak rágásra kitűnően hasz-
nálhatók, könnyen megszokhatók, a beszéd-
ben semmi zavar nem okoznak, szagot íst nem kapnak, a
szájból ki nem vehetők, a valódi fogakat teljesen pótolják. —
Továbbá aranyhidak és koronák egyedül specialis készítői

GROSSMANN SIMON

technikai főnök.
DR. ILLÉS MÁRTON
rendelő fogorvos.

Budapest, Erzsébet-körút 50. I. emelet 11.
Óvás! Kérjük a pontos címre figyelni, mert a tözso-m-
sódóságunkban egy hasonló ü cég létezik, mely-
lyel nem vagyunk azonosak. Ezen cég a Grossmann nevet
egy hordártól bérelte, hogy annak használata által a régi
ó hírnevét intézetünket kereső közönséget félrevezesse.
Tehát figyelni a házszámra és emeletre.

Fogorvosi intézet. Rendelés, egész napon át este 8-ig.
Szakorvosi rendelő fog- és szájbetegkek részére Fogtömések a
leggondosabb kezeléssel. Specialis tájalom nélküli fogmü-
tékek. Régi, rossz fogorok atalakítása megvárható. Vidékiek
12 óra alatt kielégíttetnek. Morsékolt árak. Kosztletfizetésre is.
Telefon 86-50. Telefon 86-50.

Páratlan és csodás hatású arc- szépitő és finomító a világhírű

Földes-féle
Margit-crème
zsirtalan, ártalmat-
lan, rögtön szépit.
Ára 1 korona.
Kapható a világ
minden gyógyszer-
tárában, illatszert- és
drogéria-üzletben.
Budapest: Török J.,
Egger L., Neruda N.,
Molnár és Moser,
Kartamaroff A.
Hamisításoktól óvakodjunk.

Szörme-gallérok

és kabátok a legolcsóbban kaphatók
Elkán Gyula szücsnél, Károly-körút 19.
Divatlap ingyen és bérmentve.

Fiatal leányok karácsonyfája alá.

:: Legszebb ajándék a könyv! ::

Kedvezmény a DIVAT UJSÁG
előfizetőinek! :: :: :: :: ::

Fehér Keresztek. Regény. Írta: D. Lengyel Laura Ára: 2 Kor. 40 fill., bekötve 4.50 Kor.	A nővérek. Glória. :: Két kis regény. :: Írta: Balásházy Péter. Ára: 3.- Korona, bekötve 5.- Kor.
--	---

Egy Kisleány gondolatai és egyebek.
Írta: Balásházy Péter.
Ára: 3.- Korona, bekötve 5.- Korona.

Előfizetőinknek e 3 szép köny-
vet fűzve, bérmentes küldés-
sel 5 Koronáért, diszkötésben
7 Korona 50 fillérért beküldi
könyvkiaadóhivatalunk az ösz-
szég előzetes beküldése esetén.

Elsőrendű szövöttárúk

dus választékban.
Nő-, férfi- és gyermekharisnya. Ered-ti Benger-
féle gyapju alsóruházat, sport- és korcsolya-
sveater. Kötött női sportkabátok, test-
melegítők, bokavédők

Schneider József cégnél
IV., Deák Ferenc-utca 3.

Halálozás.

Özvegy Nyíry Lajosné, született Korányi Emma Budapesten meghalt. — Özvegy Abafy Aurélné, született Schmidt Klementina hatvanhat éves korában meghalt Szegeden. — Özvegy Szabó Józsefné, született Tunner Alojzia hatvanöt éves korában Budapesten meghalt. — Janiszewski Vladimír, született Stampfl Izabella negyvennyolc éves korában Zágrábban elhunyt. — Fülöp Józsefné, született Kollár Mária, hetvenöt éves korában meghalt Kispesten. — Kis-szenicei Szeniczey Emma meghalt Budapesten. — Vízkelety Györgyi, Vízkelety Ferenc honvédszázados és felesége, született Pauler Julia tizenegy éves leánya meghalt Pécsen. — Montmorency Catharina grófnő, született Lónyay de Nagylónya és Vásárosnamény, esztergomi grófnő, hetvennégy éves korában Grábrán meghalt. — Özvegy Tichy Józsefné, született Rick Leopoldina, hetven éves korában meghalt Munkácsán. — Özvegy Tolnay Jánosné, született iglói Szontagh Erzsébet életének kilencvenharmadik évében Budapesten meghalt. — Özvegy Szarvassy Sándorné, született Kepes Ida, ötvennyolc éves korában Budapesten meghalt. — Özvegy Petrowszky Mihályné, született Muzsai Lili élete hetvenötödik évében Aradon meghalt.

Jó, izletes, zamatos, erős és szindús kávé csakis a valódi „PATRIA pótkávéval” lehet főzni, melynek előnye, hogy igen kiadós, nem savanyodik meg. Bevásárlásainál csak a magyar „PATRIA pótkávé” kérésre, mely több első díjjal lett kitüntetve

A nagyérdemű hölgyközönség

szíves tudomására hozzuk, hogy az 50 év óta fennállott

Monaszterly és Kuzmik utód. cég

IV. Váci-utca 12. szám

áruraktárát, mely legfinomabb és legelőgásabb selyem, gyapjuszövetek, szőrmeárk, női tolették, csipkék-ből áll, megvettük és azt f. évi szeptember 1-től a leg-
jutányosabb árban árultjuk.

Számos látogatásért eszedez, kiváló tisztelettel

Hilfreich Leon és Társa

IV. kerület, Váci-utca 12. szám.

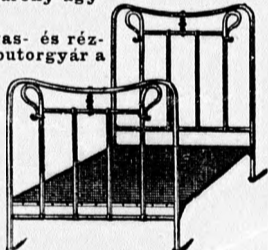
Honi ipar! KIZÁRÓLAG SAJÁT GYÁRTMANY! Honi ipar! Legelőgásabb bevásárlási forrás sodronyfonat, árjegyzék ingyen. kerítés, vas- és rézbutor és sodrony-ágy-
betét beszerzése.

HICKER GY. vas- és réz-
butorgyár a

Budapest, VII. Holló-u 3/d.
(Dob-utca mellett)

Rézágyak..... 40 frttól.
Gyermekágyak..... 11 frttól.
Vaskeretű ágybetét... 5.50 frt.
Fakeretű ágybetét... 3.50 frt.
Osztecsukó vaságy... 5.- frt.
Rézkaris..... 3.- frt.
Tábori ágyszodronnyal 8.- frt.

Telefon 22-66.

SEY DEZSÖNÉ

CIMBALOM-TANÍTÉZETE
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 34. SZ.

Havi tandíj 12 korona.

Beiratkozás 4 korona

Kovács Gyula

zongora-termei
BUDAPEST

V., Ferenc József-tér 5. és 6.
GRESHAM-PALOTA.

Földszint, telemelet, souterain
Zongorák, pianók, harmo-
niumok. Eladás, bérlet, csere
és javítási oszt. Hangolások

Csak 5 koronáért

küldök 4 1/2 kiló, a préselőskor könnyen megsérült, finom,
megbízható

toalett-szappant

szépen válogatva, rózsá-, mósusz-, pacsuli-, ibolya-, gyöngy-
virág- stb. illattal. Az eladás ára csaknem megötször
annyi. Rendkívül kedvező vasár hazatartások, panziók,
szállók és fürdők számára. Ismétlődők és kereskedők
ennek az árnak az oldalával nagy összegeket kereshet-
nek. Megkülönböztetés az összeg előleges beküldése után, vagy
utánvétellel. Megrendelést e címre kell intézni:

Ign. Kann, Depositeur,
Wien, VII., Neustiftgasse 12.

A Mária Dorottya-egyesület

ajánl és elhelyez megbízható és képzett magyar vagy idegen
nevelőnőket, ruvénőket, tonnekat, társalkodóknőket,
zene- és tanórakadókát. VIII. Orcy-ut 6. Tanítónők Otthona
Hivatalos órák d. o. 10-1.

Zierlich Antal

karpitos és díszítő mintaraktára és műhelye.
Budapest, IV., Egyetem-utca 2.
a Posti Hazai Első Takarékpénztár épületében.
Elsőrendű munka és jutányos árak.
Alapított 1891. Telefon 82-13.

PLISZIROZ, GOUVRIROZ

aljakat, sugar- és minden más alakban. Azsurozá-
sokat mindennemű kelmen elvállal. Gombokat
gyárt a ruha saját szöveteiből a legdivatosabb formában.
Willner Róbert
Budapest, IV. ker., Hajós-utca 3., a Kristóf-tér mellett.
Telefon 108-91.

Ágytoll góztisztítás!

Scab. módszer szerint előkészített h g'nikus „ÁGYTOLLAK”

„MARABU”-hoz

Budapest, Károly-körút 7. sz.

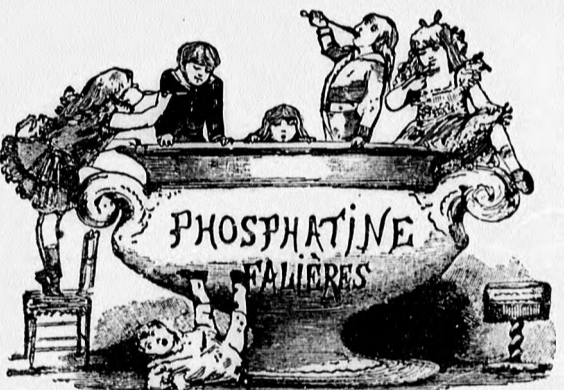
Telefon 71-25.

A háztól való el- és vissza-
szállítás meg aznap díj-
talanul eszközöltetik.

Singer női varrógépet megakarut 27 írtért, karikaha
bobinóivarrógépet 45 írtért, 5 fős női varrógepet 40 írtért, Central
női varrógepet remek kiállításban 55 írtért, súlyosító karika-
hajos vagy Centralbobin női varrógepet, remek darab, 65 írtért
szállított. KRAUSZ H. NRIK varrógep gyárlraktára Buda-
pest, IV., Veress Pálné-utca 40. szám, földszint 5.

Gyermekek elismert, legkiválóbb tápszere

a Phosphate Faliéres.

Kapható minden gyógyszerertárban
Egy nagy doboz ára 3 kor. 80 fillér.

Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerertára

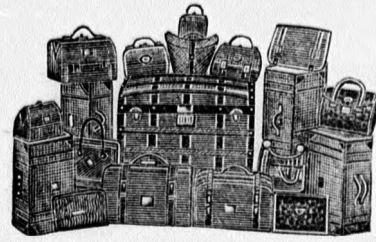
Budapest, V., Szabadság-tér (N. Korona-u. sarok).

Érdeklőknek „Ismeretőfüzet” díjtalanul.

SZŐRMEDIVAT

Paletok, kabátok, gallérok,
karmantyuk stb.-ből min-
denféle kivitelben állan-
dóan nagy raktárt tart

Kutnewsky György szücsmester,
Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 15. sz.

Papek József

bőröndös és finom
bőraru-készítő

Budapest,
Rákóczi-ut 15.

Bőröndök, utillá-
dák és mindenne-
mü. utazási
cikkek, finom bőr-
árak rendkívül

nagy választékban, kizárólag jobb minőségben, a legjutányo-
sabb szabott árak mellett.

Árjegyzék kivanatra bérmentve.

30 év óta fennáll!
Hölgyek figyelmébe!

Ki arcának üdösségét és fiatalágát a legkésőbbi korig
meg akarja tartani, ne mulassza el a

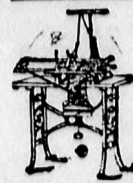
Löffler Karolin-féle arckenőcsöt és szappant
használni, mely az arcból minden tisztatlanságot eltá-
volít. Kapható a gyárosnál: Löffler Karolin, VII., István-
ut 7. sz.; továbbá Török József, VI., Király-utca 12. sz.,
Erényi „Diana”-gyógyszertárban, VII. ker., Károly-körút,
Egger dr. gyógyszerertárban, VI., Váci-körút.

Alapított 1881-ben. Alapított 1881-ben.

KMOSKÓ MIHÁLY

élő- és művirágkereskedő

Budapest, VI., Eötvös-utca 6. szám
és Hunyadi-teri vásárcsarnok. Telefon 99-72

Magyar Styria Kötőgépgyár

BUDAPEST.

A legjobb és leghíresebb

kötőgépek

szabadalmazott zárrakkal ellátva. Teljes
tanítás ingyen. Árjegyzék bérmentve.

Fogl József Lajos cégvezető iroda és aláírásstóhely
Csengeri-utca 54. sz.

DR. FÁBIÁN KÁROLY

FOGORVOS

BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 2., I. EMELET.

Bamulatosan természetű műfogak (szájpádlás nélkül is)

Leukismeretes eljárások. Érzéstelenítés. (Fájdalomnél-
kül való foghuzás) Mérsékelt árak. Rendelés 10 5-ig.

Elegáns női szőrmeabátok és
boák francia és angol modell

Reitmann Manó szőrmeáru-
kereskedőnél
Füredi-utca 7.

8 drb előrajzolt kézimunka csak 2.10 frt.

1 konyhaszekrény, 4 csik	Kezdt kongré futó- vagy
1 falvédő	milleux-nyaggal 110-250-ig
1 kredenc-takaró	Azsuro kongré függöny- szövet, 110 cm. széles — 55
1 asztaltakaró	Sima kongré függöny-szövet
1 fésűtáska	110 cm. széles. 48
1 papirtáska	Horzoló kongré-córna . . . 12
1 portörő	Azsuro-luto 42/25 45

Meg nem felelés esetén a pénzt visszaadom.

Neufeld Kornélia, Budapest, Rákóczi-ut 61. sz.

Selyemfőző női térdharisnya 6 pár vételnél párja 75 kr

Leghasználhatóbb

a nagyon megdicsért

Polgári Háztartás Szakácskönyve

(takarékos konyha)

a mely a bírálatok szerint felülmúlja az eddig megjelent legjobb
szakácskönyveket. E könyvből a gyermek is megtanul főzni.
3.50 kor. vétel után ajánlott portmentesen megküldi szerzője.
KOMÁRY ERZSÉBET, Budapest, Margit-körút 1.

„Harisnyház” Kardos es Steiner

Andrássy-ut 50. (Octogon).

Harisnyák, keztük, valódi Pr. Jäger-trikot
alsó ruhák, berliner kötött árak és min-
denemű sport- és színházi cikkek.

Helyszüke miatt

nagy kongré szövetség.

500 méter különböző mintájú, függönynek való 60, 70, 80 kr.

azsuro-kongré, 110 cm. széles, motercent 60, 70, 80 kr.

Ridikul-csatt láncsal együtt, külön- 65 krtól 1.50 frt.ig.
bőző szép mintákban

EHRICH KAROLIN :: kézimunkaáru-kereskedés ::
Budapest, Koronaherceg-utca 8.

Szépség.

ápolási termemet a művelt hölgy-k figyelmébe
ajánlom, a hol a leghatásosabb mód szerint kezel-
tetnek mindentéle szép-éghibák.

Wenhardtné Andrássy-ut
66, II. em. 17.

Alapított 1848. Telefon 73-60.

Gröber Lajos kosárfonódája

BUDAPEST.

Raktarak: IV., Kigyó-utca 6. sz. és Haris-bazár körudvar
Műhelyek: VII., Neustiftgasse-utca 28. IV., Koronaherceg-u 8

Árjegyzék bérmentve külföldön

Gruber F. utóda

fésű-, kefe- és pipere-üzlet

IV., Kigyó-tér 5. sz.

Legnagyobb választék, elismert
legjobb és szebb árak.

Alapított 1851.

Szerkesztői üzenetek.

Lapunk mai számával befejeztük az 1908. év negyedik negyedét. Az előfizetés megújítására postátalványt mellékelünk. Kérjük igen tisztelt olvasóinkat, hogy előfizetésüket ujtsák meg, ne hogy a lap szétküldésében fennakadás történjenek.

D. Fereyné. Nincs igaza. Manapság megszoktuk, hogy egyéni értéke szerint becsüljük meg az embert s nem őseinek a száma szerint. Nagyon sok olyan embere volt és van a mi hazánknak, a ki nagyon kevés összei dicsekedhetik és mégis hasznos, kiváló polgára volt. Azt pedig éppen semmi sem indokolja, még kevésbé menti, hogy baráti körben mellőzzön, vagy pláne ne köszönjön valakinek csak azért, mert a saját véleménye szerint nem tartja őt magához illő társaságnak. Nem mondjuk ki elvnek azt, a mit a francia tart, hogy a barátom barátja a barátom; de mindenesetre megsértem azt a barátomat, a kinek a barátját köszöntésre nem méltatom, ha egy ugyanazon társaságba kerülök vele. Egyébként, a mint írja, az illetőt nagyon sokan szeretik és becsülik, a mi annak a bizonyítéka, hogy nem az ön véleménye a helyes, mert azzal szemben „egy egész tábor áll”, a mint mondja. Abban az egyben igaza van, hogy a barátait a saját tetszése szerint válogathatja meg; de viszont a társaságos érintkezésnek vannak olyan követelményei, melyek ellen ha vét, mindenekelőtt saját magának árt és könnyen lehet, hogy egypár jó barátját is elveszti vele. Az életben a góg nem jó utitárs és csak kevés olyan független ember van a világon, a ki nyíltan kimutathatja embertársával szemben az ellenszenvét, nem tetszését, elégedetlenségét stb. Hibátlanként egyikünk sem vagyunk, le gyünk hát elnézőek, hogy mások is elnézéssel legyenek hozzánk.

M. Mihályné. A küldött recipét köszönjük. A főzőkönyvünkben ugyan kiszorult már, de szívesen közzétettük a háztartási rovatunkban. — A mi a kérdést illeti, arra a választ az illető szabás adja meg és bizonyára a varrást jelzi vagy valamely szövetszöveg egymásra illesztését.

T. Jolán. A Tündérújjak mai számában talál egypár olyan apróbb kézimunkát, melyet karácsonyig még elkészíthet. Egyébként ha átnézett volna néhány kézimunka-mellékletet, talált volna szép és célszerű ajándéknak valót eleget.

S. Márta. Nem közölhetünk verseket. Olyan nagyon sok az érdekes anyagunk, hogy sehogyan tudunk még verseknek is helyet szorítani. Nagyon örülünk, hogy a Szórakoztató mellékletünk illusztrációi tetszenek. Rajta leszünk, hogy csupa olyan képet közöljünk, melynek hasznát vehessék olvasóink a háznál s a konyhában. — Ez is olyan újítás, mellyel különösen kedveskedni óhajtunk a Divat Ujság olvasóinak.

Vadvirág. Terített asztalt csak élővirággal díszítsen. Mesterséges virágot a világért se tegyen az asztalra. Hideg, élettelen dísz ez és könnyen megeshetik, hogy a háziasszony vagy házikisasszony izlésére, kedélyére következtetnek ebből. Akár milyen olcsó pár szál elszórt virág díszessé teszi a legegyszerűbben terített asztalt is.

B. E. Baja. A sorsjegye nem nyert. **Pálfalvi előfizető.** Egy kiló darált húshoz veszünk két evőkanál sót, egy kávéskanál szegedi rózsapaprikát és két-három gerezd fokhagymát finoman megvagdálva megáztatunk három deci vízben; ezután a vizet is rászűrjük a husra, erősen megdölgözzük, akár a tésztát, s ha a keverék kemény, még egy kis langyos vizet is öntünk rá. A bélt langyos sós vízben még jól kimossuk, ezután ráhuzzuk az esőre és megtöltjük. A kolbászt, ha megtöltöttük, rögtön hideg vízbe tesszük, pár órára bennhagyjuk, ezután rudra akasztjuk. — A sorsjegyei nem nyertek.

M. Erzsike. Már sokszor közöltünk sapkaképet és hozzávaló magyarázatot, csak tessék meg nézni a Divat Ujság számjait. A mai számban is van egy nagyon csinos sapka, melyet készíthet fehér vagy kék bársonyból is.

H. Jánosné. A kért mintákat megrendeltük rajzműhelyünkben s az azt minél előbb továbbítani fogja az ön címére.

H. Antalné. Ha csak lehet, még karácsonyra megjelenik a Főzőkönyv, ha nem, úgy januáriusban bizonyosan. — A kiflit vágja karikára és mártogassa forró cukros tejbe, ezután rakja szitára. Egy formát kenjen meg vajjal, hintse meg zsemlemorzsával és rakja ezután a kiflit sorjában a formába. A kiflire aztán szórjon cukros mazsolas tört diót, aztán megint kiflit, megint diót vagy gyümölcsöt és közben mindig kevés olvasztott vajjal. Ha a forma megtelt, — a tetejére kifli sor kerüljön — a tetejét kenje meg vajjal és süsse meg.

R. B. Ugy tudjuk, hogy egy a völgyén, mint a menyasszony illetőségi helyén, valamint ott, a hol esküdni akarnak, kell kihirdetniük a házasságot. Egyéb eljárást, föltéve, hogy az irataik rendben vannak, a dolog nem kíván.

Etelka. A kézimunka mellékletre a Divat Ujság nélkül nem lehet előfizetni. — Ha be tudja bizonyítani, hogy a leveleit a postán fölbontják, rögtön fegyelmet kérhet ellenük. A rendetlen postakézeltést a budapesti főposta igazgatóságához kell bejelenteni. Az megcsik, hogy egy-egy újságsomó

a vasuti kezelés közben eltéved a mi pár napi késedelmet okoz.

F. Józsefné. A kért mintát megrendeltük a rajzműhelyünkben.

Vörös orr, vörös kéz ellen Hönlg Izsó dr. Villanygyógyító intézetében (Károly-körút 24.) teljesen fájdalomtalan és kényelmes gyógyeljárás (galván-áram külön e célra készített műszerrel, magas feszültségű áram) áll rendelkezésre, mely rövid idő alatt a kozmetikai szempontból oly bántó szépség-hibákat eltünteteti.

Ruhák legszebben tisztítanak és festetnek, **Haltenberger Béla** ruhafestőgyárában **Kassán.** Alapított 1810. évben.

HAJELTÁVOLITÁS

(hölgyeknek) arc- és karról, 5 perc alatt fájdalom nélkül. Bámulatos eredmény. Vidékre a szert pontos utasítással, diszkrétan küldöm. Artalmatlanságért, eredményért jótételek. A párisi kozmetikai kiállítás aranyéremmel kitüntetve. **Pollák Sarolta, Andrássy-ut 38. sz., I. em.**

Marschall A.
Budapest, Bécsi-utca 2. szám.
Specialista női cipész.
Raktáron különlegességek, mint estélyi, szinpadai és sétacipők.
Párisi modellek.
Mérsékelt szabott árak.
Csak női cipők

Menyasszonyi kelengyék
200 koronától 2000 koronáig
Lustig Edé-nél Rákóczi-ut 2.
Árjegyzék bérmentve.

Legszebb ajándék

KÖNYV.

Karácsonyi ajándéknak
kiválóan alkalmas.

A közeledő karácsonyra a **DIVAT UJSÁG** előfizetőinek az alábbi kedvezményt ajánljuk fel:

	bolti ára
Atherton Gertrud: Sparhawk Patience és kora, angol regény	2 kor. 40 fill.
Crawford Marion: Korleone, szicíliai történet	2 " — "
Ily, Dixon Tamás: A párdue foltjai, angol regény	2 " — "
Dózsa Endre: Tiéd a hatalom, magyar regény	1 " 60 "
Graham Winifred: A világszép asszony, angol regény	1 " 60 "
Haggard Ridder: Wingfield Tamás, angol regény	2 " 80 "
Magnay William: Zorka gróf, angol regény	1 " 60 "
Pemberton Max: Hajnalhasadás, angol regény	1 " 60 "
Philip F. C.: Bünhődés, angol regény	1 " 60 "
A sors játéka, angol regény	1 " 60 "

E regények egytől-egyig remekei a regényirodalomnak!

Az összeg előzetes beküldése esetén előfizetőinknek a **10 kötetet egyszerre rendelve 10 kor.-ért** küldjük el bérmentve.

Megrendelhető lapunk könyvkiadóhivatalában.

Hönlg Izsó dr. villamgyógyító és Röntgen-intézete.

Elektromágneses gyógyítás! Kékfénykezelés. Bevált gyógymód hajhullás, szakáll-, bajuszeltávolítás, vörös orr és kéz ellen.

Rendelés: délelőtt 8-11-ig, délután 2-6-ig. Az új prospektus szemléltető ábrákkal megjelent. Kívánatra mindenkinek ingyen megküldetik. Budapest, IV., Karoly-körút 24. I em. Lift. Telefon 102-39.

E lapban előforduló kézimunkákhoz való anyagok jutányosan kaphatók

GERTLER ADOLF kézimunkaiparos és műrajzoló **Bpest, József-körút 75a.** Nagy raktár előrajzolt, kezdett és kész kézimunkákban és mindennemű hozzávaló kelmék és anyagokban. Kitéve az ezredéves országos kiállítás I. díjjal. A pécsi országos kiállítás aranyéremmel. Árjegyzék bérmentve.

Gyorsírás.

Okleveles tanterék vezetésével, magyar-német gyorsírásban, gépirásban, kereskedelmi szaktárgyakban, helyesírásban **alapos kiképzés nyerhető: Markovits-iskolában (Üllői-ut 23., telefon: 101-44.)** Gépirás, állásközvetítés díjtalan. Írásmunkák vállaltatnak.

DIADAL-KÖTŐ minden nőnek feltétlenül szükséges.

A felszívópárna levetés nélkül kicsérölhető. Selyemből gumibéléssel drbja 8 korona. Miederszövetből " 5 " " Árjegyzéket betegápolási cikkek, irigátorokról ingyen és diszkrétan küld. **Weinstingler** "DIANA" kötszergyári raktára Budapest, Szöveteseg-utca 11. sz.

Urhölgyek figyelmébe!

Jó izléséről és ruhaszabásairól évek óta a legelőnyösebben ismert

Singer Hermanné,

tudatja, hogy a mai drága munkabér mellett is a **legmérésékeltébb árban** készít egy angol, mint francia toalettetek, ugyesintén színházi és bál belépőket, kabátokat és jelmezeket. — Cím: Budapest, Veres Pálné-utca 9., II. 14.

Dr. Csapó-féle törvényileg védett **MENTŐ** sziklanövény-tea mint vértisztító páratlan, gyökeresen gyógyító, rheumat, gyit bármily régi, gyomorhajt, a teljes gyógyulás kiharadhatatlan, doboza 2 korona. **Dr. Csapó-féle ERZSÉBET** mellete a legkittünb házi-szor régi makacs köhögés, rekedtség és mellbajknál, doboza 50 fill. Főraktár: Lux Mihály orvosiánál, Múzeum-körút 7. Budapest.

Fényképek, festmények, nagyítások művészi kivitelben **RIVOLI**, Rákóczi-ut 30. Telefon.

CSUPORT J. Budapest, IV., Koronaherceg-utca 9. ajánlja **zongora-terem** és kölcsönző-intézetét. Részletfizetés és jutányos kölcsöndíj.

Mr. Charles Lyon

angol fogspecialista Prof. Árkövy dr. 11 éven át volt asszisztense **műtermét, hogy minden igénynek meg tudjon felelni, tetemesen nagyobbítja és** VIII., József-utca 16-18. sz. fsz. fogad naponta 8-7-ig.

Hölgyek takarékosága!

Honaljizadás miatt tönkromegy a legtöbb bluz. — Használja tehát láb-, kéz- és honaljizadás ellen az amerikai recept szerint készült

Molnár-féle Sudorán-t.

Hatása nem abban nyilvánul, hogy — mint az eddig ismeretes izzadási elleni szereknél — a porusokat eldugítja vagy összehuzza; hanem az epidermisen át beszívódván, az okot gyógyítja meg, hogy az okozat magától elmaradjon. Bekelés után az izzadás és az esetleges ponetrans szag azonnal elmúlik. — Készíti **Molnár János** gyógyszerész Szombathelyen. Ára 1 kor. 20 fill. Török J. gyógytárában és Egger dr. Nádor gyógytárában, Budapest. Postán 1 korona 40 fillér beküldése után küldi a készítő.

Reklám nélkül : manapság : Diana-szappan még a valódi és Diana-krém

szépitő-bőrápoló szereket sem lehet eladni, pedig
a szép, a szebb, a legszebb **művésznők**

nyilatkoznak mellette:

T. Erényi gyógyszerész urnak. Most hogy alkalmam volt híres Diana-készítményeit kipróbálni, magam győződtem meg azoknak jószágáról, kellemes illatu Diana-parfümjét, szappanját és krémjét bárkinek ajánlhatom. Kornai Berta	Maga is szép akar lenni? Ugy vegyen egy valódi Diana-krémet és Diana-szappant. Bájos, fide és szeplőtlen arcára és hófehér kezei lesznek. Ez az én véleményem! K. Pálmay Ilka.	Tek. Erényi gyógyszerész urnak, Helyben. Diana-szappanját megpróbáltam és kitűnő kézfinomító szernek találva, mindenkinek melegen ajánlhatom. Tisztelettel Batizfalvy Gizella	Kedves Erényi ur! A küldött pipere-készítményeivel, a Diana-szappan-, fűfű- és krémmel nagyon meg vagyok elégedve - kitűnő. Ha szükségem lesz reá, úgy rendelni fogok. Üdvözlő Kápolnai Irén	T. Erényi Béla urnak, Budapest. Örömmel értesítem, hogy az ön Diana-krémje és szappanja a legjobb szer a bőr ápolására. Arcom hófehér és kezeim finomak. Tisztelettel Wolf Phila
Kedves Erényi ur! Szívesen elismerem, hogy az ön által készített Diana-krémet és Diana-szappant magam is használom s az összes szépitő szerek között a Diana-készítményeket találok a legjobbnak. Gróf Zayné Bárdi Gabi	Tisztelt Gyógyszerész ur! Diana-készítményeit megpróbálva azokat igazán jóknak és kellemeseknek találtam. Medgyaszay Vilma	Igen tisztelt Erényi ur! A Diana-illatszert kipróbáltam és igen kellemesnek találom. Tisztelettel Csatai Janka	Tisztelt uram! A Diana-parfümjét, valamint Diana-krémjét és szappanját kitűnőnek találok. R. Maróthy Margit	Tisztelt Gyógyszerész ur! Az ön által készített Diana-toiletteszereiről csakis a legnagyobb elismerés hangján szólhatok, miután személyes alkalmam volt kitűnőségükről meggyőződni. M. Szoyer Ilonka
T. Erényi Béla urnak Budapest. En is a legideálisabb szépitőszereknek nyilvánítom Diana-krémjét és szappanját. Kérem nekem újra 3 tégely krémet és 3 darab szappant küldeni. Ströck Rolly	Erényi Béla urnak Budapest. Szíveskedjék nekem 2 Diana-krémet és 3 darab Diana-szappant küldeni, melyek valóságos gyöngyei a szépitőszereknek és bőrápolásnak. Üdvözlöm tisztelettel Walde Gerda	Tisztelt Gyógyszerész ur! A Diana-illatszert kipróbáltam és igen jónak találtam. Szívesen üdvözlő Komlóssy Emma	A küldött Diana-krémet már több hét óta használom és igen kellemesnek találok, ugyszintén a hozzávaló illatszert és szappant is. Bárkinek szívesen ajánlom. Szentgyörgyi Györgyike	A Diana-krémet, szappant, parfümöt kitűnőnek találtam; kérem, szíveskedjék nekem még küldeni két tégely krémet, szappant és parfümöt. Ledófszky Gizella
Kedves Erényi! A próbacsomagot megkaptam. Mondhatom, hogy a krém hatása bámulatos. Nem hittem az efféle szerekben, de igazán kellemesen csalódtam, az ismerőseimnek a legmelegebben fogom ajánlani. Üdvözlő Gazsi Mariska	Tisztelt Uram! Szívesen tudatom, hogy a Diana-krém és szappan egy kiválóan kellemes illatu bőrápoló, illetve kézfinomító pipere-cikk. Tisztelettel Fedák Sári	Tisztelt Gyógyszerész ur! A Diana-parfüm illatát kellemesnek találok, a Diana-szappan kitűnő, krémet még egyelőre nem használom, de ha szükségem lesz reá, akkor megpróbálom. Üdvözlő Petrass Sári	Tisztelt Gyógyszerész ur! Kérem küldjön nekem 6 drb Diana-krémet és 6 drb Diana-szappant. A szépitő-szereit oly kitűnőnek találtam, hogy mindenkinek melegen ajánlom. Üdvözlő Batizfalvy Elza	T. Erényi Béla urnak! Amióta az Ön által készített Diana-krémet használom, feltűnően tisztul és simul az arcbőröm, csodás hatása van. Bár módomban volna, kikiáltanám a hölgyvilágnak. Szívesen üdvözlő Margó Zsuzsa

Az eredeti köszönő-levelek mindenkinek rendelkezésére állanak!

BIZONYÍTVÁNY! Alólírott ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla ur gyógyszerész, budapesti lakostól bemutatott Diana-szappant, Diana-arcokrémét, Diana-pudert, Diana-pirosítót, Diana-hajszeszt megvizsgálva, azokban fémmérgeket, maróhatású vagy külső használatkor ártalmas egyéb anyagokat nem találtam, miért is nevezett szépitő-, bőr- és hajápoló szerek ártalmatlanok és így használatuk ellen kifogás nem emelhető.

Kelt Budapesten, 1905 március 15.

Nyilvános vegy-kísérleti állomás

Dr. Neumann Zsigmond m. p.

kir. keresk. és váltótörvénytörvényes hítes vegyész.

ERÉNYI BÉLA Diana-gyógyszertára BUDAPEST,

Egy üvegtégely zsíros Diana-krém éjjeli használatra. . . 75 krajcár.

Károly-körut 5.

Egy üvegtégely száraz Diana-krém nappali használatra. . . 75 krajcár.

Egy eredeti Diana-szappan 75 krajcár.

TÉLI SPORT.

Jég-Hockey
ütők és labdák

FLEXIBLE-FLYER.

Kormányozható amerikai szánkó, kovácsolt vasból, faléc-üléssel, személyre

	1	2	3	4
K	24.-	30.-	38.-	48.-

ROHONCZY
ACHILLES BOKASZIU

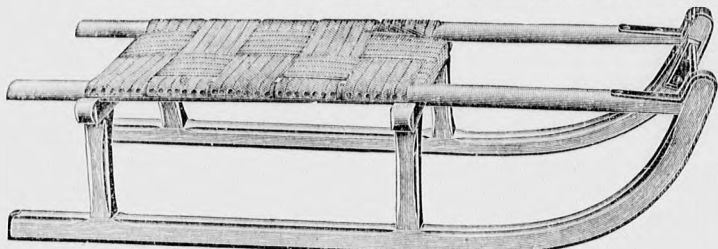
Védjegy.

TÖRVÉNYESEN VÉDVE

Rohonczy „COLUMBUS” párja K 17.-
Les „ALEXANDER” párja K 18.-
Jackson Haines stb. korcsolyák. Korcsolya-cipők.

EREDETI DAVOSI RODEL.

Bobsleig H.
TOBBOGAN, SKELETON
Leobeni acélső
RODEL.

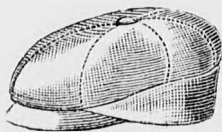

Könnyű, de kiváló szolid készítmény, 80 100 120 cm. hosszú
K 20.- 26.- 32.-

Hósport-sapkák, sweaterek, keztyük. „ELLEFSEN” és „BILGERI” kötéssel.

WESZELY ISTVÁN

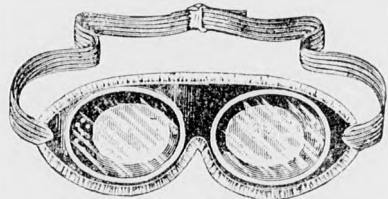
Budapest, IV., Váci-utca 9b. Arjegyzék bérmentve.

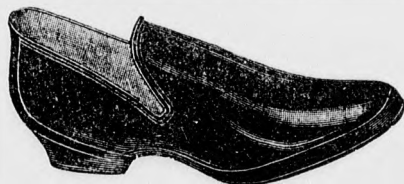
Dániai
„Lavala”
bőrsapkák.
Angol szövet utazó és sportsapkák.

Gillette
borotva
K 24.-

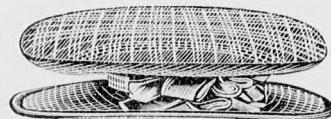
AUTOMOBIL szőrmebundák. Esőköpenyek. Por-köpenyek. Utazó- vadász- és turista-köpenyek.

Automobil-szemüvegek.
Automobil-keztyük.
Playdek, kocsitakarók.

Amerikai és orosz sárcipők.
Hócipők és gumicsizmák.
Vadász- és sportcipők.

Női utazó-, sport- és automobil-sapkák.

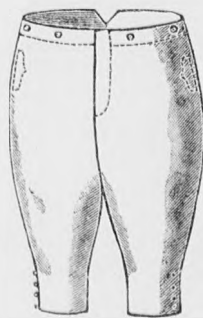
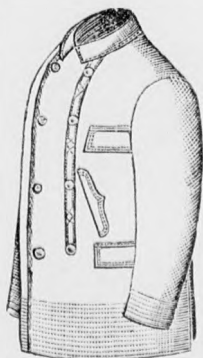
J. A. HENCKELS
SOLINGENI
acélárugyárának
főraktára.

Automobil- és utazó-női köpenyek, gumí esőkabátok és gallérok.

Ujdonságok női sportkabátokból és női sportmellényekből.

Uti és vadász
étkezőkosarak.
„THERMOS” - kulaesok.

Valódi dániai „LAVALA”
Vizhatlan bőr-ruhák uraknak és nőknek.
Chauffeur-öltönyök, köpenyek.

Utításkák, toalették
Suit-clase-ek, playdzsákok.
„Globe-trotter” kofferok.
„VITESSE” fiókos szekrénykoffer.

Legszebb ajándék a könyv!

Karácsonyi ajándéknak kiválóan alkalmas!

A DIVAT UJSÁG kiadóhivatala elhatározta, hogy minden előfizetőjének felajánlja az alábbi kedvezményt, melyet csak most karácsonyig szerezhethet meg ez áron. Csupa jó könyvek, elegáns kiállításban, magyar novella-íróink színe-javából összeválogatva.

I. sorozat:

Ábrahám Ernő: Kerek ég alatt és más elbeszélések.
Albisy Katalin: Kova Gyuri és társai.
Bakonyi Károly: Laci kisasszony.
Beöthy László: Asszonyok a kaszárnyában
Krúdy Gyula: A szakállszáritón.

II. sorozat:

Albisy Katalin: A mi kisasszonyunk.
Gyalui Farkas: Látomány az éjszakában.
Havas István: Az ivadék.
Krúdy Gyula: Pajkos Gaálék.
Lengyel Laura: A boldogság utja.

III. sorozat:

Jakab Miklós: A Hargita alól...
Krúdy Gyula: Az álmok hőse.
Lengyel Laura: Elbeszélések.
Ifj. Móricz Pál: Kárász uraság kocája.
Szöllősi Zsigmond: Közöséges halandók.

IV. sorozat:

Krúdy Gyula: Podolini kísértet.
Malonyay Dezső: Ordító tanyán.
Szemere György: A Dobay-ház.
Vándor Iván: Kőd kisasszony és egyéb elbeszélések.
Zsoldos László: Egy kosár szamóca.

Bolfi ára egy-egy sorozatnak 15 korona.

A Divat Ujság előfizetőinek egy-egy sorozatot bér. küldéssel 8 K-ért adjuk.

A négy sorozat egyszerre megrendelve 30 kor.

Gyönyörű szaffyánbőr-kötésben egy-egy sorozat ára 14 kor.

A négy sorozat ilyen kiállításban egyszerre küldve 54 kor.

Mind a négy sorozatból egy-egy sorozat tetszés szerint is
:: összeállítható ugyanezen az áron. ::

E kedvezményt kizárólag a Divat Ujság előfizetőinek szántuk.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában a pénz előleges beküldése mellett.

HA ŐSZÜL A HAJA

használja a hírneves **STELLA-VIZET** mely nem fest

HANEM A HAJ EREDETI SZINÉT ADJA VISSZA.

Kapható egyedül: **ZOLTÁN BELA** gyógyszer-tárában.

Üvegje 2 K. Ócs. és kir. Fensége József főh. udv. száll. Budapest, Szabadság-tér Sétátér-utca sarok. Postai szétküldés naponta.

A természetes karlsbadi sprudelsó

az egyedüli eredeti karlsbadi só

Óvakodjunk az utánzatoktól és a hamisításoktól.

Szabászat, varrás és mintarajzolásban úgy a francia, mint angol módszer szerint gyors és tökéletes kiképzést nyerne intelligens hölgyek

K. né MARGITAY MARIS

19 év óta fennálló első fővárosi szabászat tanintézet és szabászat tanítónő-képezdéjében,

VIII., Vas-utca 4. (bejárat Stáhlly-utca I.)

Ugyanott szabászat tankönyv kapható úgy a francia, mint az angol szabászat magántanulásra. — Ára a két műnek rajztáblával együtt 7 korona.

Prospektust készséggel küld az intézet vezetősége.

Monaszterly és Kuzmik Utódai

Budapest, IV., Szervita-tér 8.

Elsőrangú francia és angol női divatterem.

FOGÁK

Schatz és Brüll fogműterme

Wesselényi-utca 60. szám I. emelet 4.

Párisban kitüntetve oklevéllel.

Mufogak kaucsukban szájpádás nélkül, melyek rágásra alkalmasak és beszédzavarokat nem ideznek elő. Aranyfogoroncok, hidmunka és mind e szakmába vagó munkákat készítenk 10 évi jótállással.

— Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek. — Kérem a címre ügyelni.

Rákosi Viktor — Rákosi Viktor vidám lelkek édes gyermeke ez a kötet. Tizenkét elbeszélés van benne, melyek egytől-egyig jellemző teremtményei az ő eredeti talentumának. Kacagó történet, bohó helyzet, egy-egy alak pompás vázlata, sok tréfás ötlet, elapadhatatlanul áradó humor: ez alkotja meg Stipulusz elbeszéléseit.

VERŐFÉNY

12 elbeszélés

Ára 3 kor. Francia szatytyánbörkötésben 7 korona

Kapható a Budapesti Hírlap könyvkiadóhivatalában a pénz előleg beküldése vagy utánvét mellett.

Hölgyeim!

Férfi és női cipők bevásárlásánál csak

„ATTILA“

jegyüt kérjünk.

Honi gyártmány.

Az asztalosok szövetkezeti butorcsarnoka.

A budapesti asztalos-ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, felhívja a nagyérdemű butorvásárló közönség figyelmét a **VIII., József-körút 28. szám, Bérkocsis-utca sarok, valamint IV., Belváros, Ferenciek-tere I. szám** alatti királyi bérpalotában dúsan felszerelt modern és stíluszerű lakberendezéseinek megtekintésére, a melyek jutányos áron jótállás mellett adtnak el. **A butorcsarnok szövetkezet** részére kizárólag csak budapesti képzett asztalos- és kárpitos-mesterek dolgoznak, Budapest környékén készített, vagy bécsi silány árak eladásával nem foglalkozik. Megrendeléshez tervezetet és költségvetést kívánatra készítünk. — Minden egyes butordarab bizottság által fölülbírálva.

CIMBALOM

A világ legerősebb szerkesztésű és legjobb hangú és legelőkeltebb cimbalom a most feltalált, magyar királyi szabadalmazott hangtököző cimbalom, az összes eddigi cimbalomok úgy hangra, mint hangtartalomra teljesen felülmúlja. Hővebb felvilágosítást ad az árjegyzék ingyen. Komáromi hangszertelep, Nagymaros-Visegrad, levelcim. Nagymaros (Hontm.) Komáromi-féle magyar kir. szabadalmazott hangszertelep. Minden hangszerről külön árjegyzék. Készletkészítésre is.

Készítve

vörös huzattal, jól töltve, egy dunna v. darskali, 180 cm hosszú, 116 cm széles 10 K, 12 K, 15 és 18 K.

Két méter hosszú, 110 cm széles 13 K, 15 K, 18 K és 21 K. Vankos, 80 cm. hosszú, 58 cm széles 3 K, 350 és 4 K, 90 cm. hosszú, 70 cm széles 450 és 550 K. Készítünk esetleg bármilyen méretet szerint is, három részről álló szőnyegre, agyanként 7 K, 8 K-rt, jobb minőségben 31 K-rt. Szétküldés utánvétellel tíz kilós csomagokban, a postaköltség megterítése esetében kiegészítjük vagy visszavesszük a meg nem telelt arat. Sachsel Benedek, Lobes 946, Pilsen mellett, Csehországban.

Ki kényes a tisztaságra és egészségére?

Lakás- és szőnyeg-pormentesítés, valamint megóvás tekintetében legjobban és legjutányosabban eszközöltetik a legújabb mintájú villam- és kézierőre berendezett

Kiss Károly és Társa

porszívó gépeivel. — Iroda és telep: Budapest, II., Szalag-utca 19 (saját házában) Telefon 119-49. Telefon 119-49.

Zenekedvelők részére alkalmas karácsonyi ajándék

Modern zeneköltők albuma.

Operettek, táncok, dalok, cabaretszámok, kuplék gyűjteménye. — A Népszínház-Vigopera, a Magyar-Színház, a Király-Színház, a Fővárosi Orpheum és az összes Cabaretek műsorából egy szép kiállítású kötetben jelent meg. A kötet 107 oldalra terjed és magában foglalja Lehár, Mader, Szabados, Szirmai, Linka Camillo, Hetényi, Zerkowitz és más híres zeneszerzők legjobb termékeit. E gyűjtemény, mely külön-külön vásárolva 70 koronába kerül, 5 korona 80 fillérért bérmentesen kapható a BUDAPESTI HIRLAP könyvkiadóhivatalában.

Angellca Ibolya-glicerln-szappan

TAUSSIG GOTTLIEB

és. és kir. udvari és kamarai szállító. BÉCS.

Raktárak Budapesten:

Török J. gyógyszerész, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. Kochmeister Frigyes Hold-utca. Detsinyi Frigyes, Marokkai-utca 2. Detsinyi Károly, Fűrdő-u. 10. Egger gyógyszer-tára „Nadorhoz”. Váci-körút 17. Fodor M. droguista Király-utca 41. szam és Váci-körút 10. Lux Mihály, Muzsum-körút 7. Lányi és Draut, Koronaherceg-u. 10. szam. Petrovits M., Bécsi-u. Elaner és Ringer drogeria „A két oroszlanhoz”. Andrássy-ut 87. szam Acs Mihály, droguista, V. Lipót-körút 27. Majthényi Béla, Vámház-körút 15. Kiss és Schmidt „Csillag”-drogeria, Lövölde-tér 7.

Plok G. Király-u. 20. Irgang K., Egyetem-u. Szécsi L., Andrássy-ut 78. Sugar A. „Madonna”-drogeria, Csömöri-ut 7. Hesz Lidor és Tsa. V., Bathory-utca 8. sz. Kafka E. „Fortuna”-drogeria, Budapest III. Obuda, Tavasz-utca 8. sz. Stern Zsigmond „Flora”-drogeria, Bpest, Váci-körút 12. sz. Molnár és Moser droguista, IV., Koronaherceg-u. 11. sz. Neruda Nándor, Kossuth L.-u. 7. Rogatsy Kálmán droguista Kerepesi-ut 10. Kiss János „Iris”-drogeria, Károly-körút, Soltész Ignác, Váci-körút, Barics Miklós, Váci-körút 82A. Rainer J. és Társa drogeria, II., Corvin-tér 2.

TÖRVÉNYESEN VÉDVEI

HYGIENIKUS VASALOPASZTA

Szenzációs találmány, melynek segítségével bármely szövetnek új látzatot lehet kölcsönözni. Nélkülözhetetlen asztali-, ágyl- és toilette-fehérművek számára, továbbé puha (nem keményített) ingeknél, bluzoknál, menyasszonyi Kelengyékknél; fehér, valamint szines vászon- és pamutszövet-öltönyöknél, vitrage-oknál, függönyöknél, csipkékknél, fátoloknál stb.

„Hygienikus” vasaló-paszta a szövetet tömörre és simulékonyra teszi hasonlóan a bársonyhoz, a pamutszöveteket pedig hasonlóvá teszi a hollandi vászonhoz. Egyformán nagy hatást gyakorol mindenféle szövetre, vászonra, pamutszövetre, gyapjuszövetre vagy selyemre.

Fertőtlenítőleg hat!

Minden fűszer-, gyarmatárú-, drogeriában és hasonló üzletben kapható

L. CHIOZZA & Co., Cervignano (tengerpart)

SZABÁSZATI

és varróiskola, tanítványai fizetése után a legkomplikáltabb öltözöket önállóan rajzolják és szabják angol, francia színpadi kosztüm, kalapok, gyermekruha készítését Párisban szerzett tapasztalataim folytán könnyű módszer alapján tanítom **Sárvai Janka**, Budapest, Terezkörút 22.

Ba kinek előnyös! 6 koronára — 4 kilo (kb 0 drb) sajtolással kevesebb megcsúszó finom enyhe virágillatú piperezsapant rozsa, lilomtel, orzóna ibolya rezeda, jazmín és gyöngyvirág-ból szepen összeválogatva postautánvétellel: **Auffenberg József**, Budapest, Vereny-utca 6 39.

Telt "rebe" **Pilules Orientales** külső használatra

(Keleti pilulák) által, az egyedüli pilulák, a melyek a melleket tejszerűvé erősítik, helyreállítják a kezes tejszövetet adnak a női testnek a nélkül, hogy az ego-zsugnek, artana nak. jótállás azért, hogy aronk-mentes. Orvosi hírességek által, elismerve. Feltétlen ártalmatlan.

Szántlya szerződés után, 6 45 K bérmentve. Utánvétellel 6 75 kor **J. Ratié**, gyógyszer, Páris. Raktár Budapest, Török József, Király-u. 12. Beosztás: Pserhofer R., Singerstr. 15.

Wein Károly és Társa

Szépességi len-ípari vállalat, a hírneves és asztalmentő-érvényes Budapesti raktárak: IV., Koronaherceg-utca 8. szám. (Gazdasági-épület)

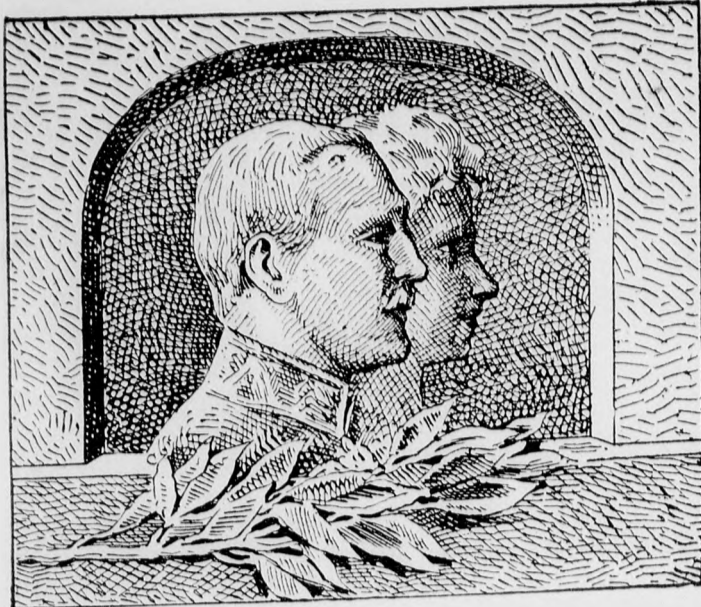
Műtárgy- és szőnyeg-nyomtatás, a legújabb és legelőkeltebb fordítási és szőnyeg-nyomtatás, a legújabb és legelőkeltebb fordítási és szőnyeg-nyomtatás, a legújabb és legelőkeltebb fordítási és szőnyeg-nyomtatás.

VALÓDI SZÉPESÉG VÉD. J. R. E. FONT ZISER

NÖVESZTI ÉS DUSSÁ TESZI AHAJÁT

A GARAFÉLE PETROLEUM-ÉHAJSZESI

ÁRA 2 KORONA. FÖSZÉTKÜLDÉSI-HELY: **GARAGEZA és TSA, DROGERIA A HATTYÚHOZ BUDAPEST** József-körút 78. ÁRJEJZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Hölgyeim!

Egy zsúr sem képzelhető el ma

EXQUISITE

LIKÖR nélkül,

nagy üveg . . . 2.20 kor.
kis üveg . . . 1.30 kor.
2 nagy üveg vagy 3 kis
üveg rendelésénél vi-
dékre bérmentes küldés.

Kapható:

Watterich A. cégnél, Budapest, Dohány-utca 5.
A nemzetközi sütő-, cukrász- és rokonipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

AAAAA TÖLCSÉR NÉLKÜLI AAAAA

EUFON MŰVÉSZI ZENE ALAPJÁN KÉSZÜLT SZAB. LEGTÖKELETESÉBB BESZÉLŐGÉP.

BUDAPEST. EUFON R.T.
FERENCZIERTÉRE 2.

AAAAA KÉNYELMES FIZETÉSI FELTÉTELEK AAAAA

Lót felesége.

Angol regény. Irta Clark Alfréd. Ára 1 korona 20 fillér, vászonkötésben 2 korona 40 fillér. Kapható a Budapesti Hírlap könyvkiadóhivatalában, a pénz előzetes beküldése mellett.

Mamák

Könyve a gyermekápolás dí-
hejében, a legszükségesebb —
céklözhetetlen házi tanács-
adó Irta: Torday Ferenc dr.
őorvos, számos képpel illusz-
trálva, bekötve 3 koronáért
megküldi a Budapesti Hírlap
könyvkiadóhivatala.

ZEA havi- kötő,

a legkényelmesebb, higie-
nikus kötő, orvosilag ajánlva

12 db 1 K. Vidékre 1.20 K.

Kapható:

DETSINYI FRIGYES

drogeria

Budapest V., Marokkói-u. 2

Bogár Ilona 18 év óta
fennálló
szabászati- és varró-intézete
Budapest, Erzsébet-körút 2. szám.

Ujdonság! Urihölgyeknek
zsurokra, estélyekre

divatos, otthon elkészíthető parfait, krémeket, teanőműanyagok
píreket és többféle eseményeket ajánlunk. Mőltóztassék utasítá-
sos arjegyzékünköt kérni. Ingyen küldi a

Magyar amerikai cukorka és csemegegyár
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 14. udvarban.

Kis leányok karácsonyfája alá

minden tekintetben alkalmas ajándék: a

FEHÉR SZÁRNY

IMADSAGOS KÖNYV

6—15 éves katolikus kis leányoknak.

Főegyházmegyei hatósági engedéllyel Irta: Balásházy Petra.

Bájos poétikus benső áhitattal telt kis munka ez, valóban gyermekeknek írt, hozzájuk szóló, őket felemelő. Kettős hang vonul végig a sorokon, az Isten szeretete és a hóhéher gyermeklélek szeretete. Kiválóan alkalmas ajándék először áldozó leánykákknak. Kiállításra rendkívül izléses, díszkrét, a halvány pastellszínű keretrajzok virágdiszítéson mintha a gyermek ajkának sóhajtsa, áhitata, esőkje megkadna. Nem tudnánk buzgó és jó anyáknak jobb tanácsot adni, mint hogy e könyvvel lépők meg leánykáikat. A könyv kiállítása, lapjai díszítése bájos szelrajzokkal alkalmas arra, hogy nyajás benyomásával az imádkozó kedvet bensőbbé tegye. Erre szolgál őt szent kép sikerült reprodukciója is.

A fehérvászonba kötött imádságoskönyv ára: 3 korona.

Kapható a BUDAPESTI HIRLAP könyvkiadóhivatalában és minden könyvesboltban.

Megjelent a Kincses Kalendárium tizenharmadik évfolyama. Kincses Kalendárium a gyakorlati élet általános utmutatója. A tartalom rövid foglalata: Allamok és nemzetek statisztikája. A természet nagy alaptörvényei. — Uj fogalmak a természettudományokban. — Az év története. — A hadsereg. — A haditengerészet. — A pogány magyarok. — A víz a természetben. — Az archőr ápolása. — Az őslények világa. — A világ parlamentjei. — A sakkjáték. — A katolikus egyház vezérkara. — A gőzgép csodái. — Uj irányok a szocializmusban. — Lovagrendek és rendjelek. — A magyar nemesség. — A modern csillagvizsgáló intézetek. — A névmagyarosítás. — Az aranyhal. — A bakteriumok. — Magyarország szive. — Hirneves foglyok. — A világ vége. — Az érzelmeszedés.

— A jelenkori köztársaságok. — Művészeti gobelinek. — Mi minden készül a szénből. — Exotikus levélhordók. — A háboru borzalmai. — A szem csalódásai. — A tenger állatvilága. — A konyhakert. — Miért öregszünk meg idő előtt? — A magyar dohány. — A bankok és a börze nyelve. — A gót stíl. — Az erőszakos halál. — A hangyák értelmesége. — A magyar városok. — A római katakombák. — Nagy Budapest. — A vasutak fejlődése. — A magyar írók szülőföldje. — Postatarifa. — Ujságok. — Színházak. — Hirdetések. A Kincses Kalendárium ára: színes borítékba kötve 2 korona, — Angol vászonba kötve 3 korona. — Franc szatytyánbörbe kötve 4 korona 40 fillér. — Megrend elhető a Budapesti Hírlap könyvkiadóhivatalában és minden hazai könyvesboltban.

Szenzációs uj magyar találmány
FORSTNER

Quillaja-Panama Szinszappan, TIRGRAM-Társaság, Budapest, IV., Károly-utca 1. Telefon 14-27.

Kiadótulajdonos: Bákosi Jenő Budapesti Hírlap Ujságvállalata (igazgató Zilahy Simon, a ki egyuttal felelős a szerkesztésért). Budapesti Hírlap nyomdája